

JAARVERSLAG 2014***Inhoudsopgave***

1	CORPORATE GOVERNANCE VERKLARING	3
1.1	Samenstelling van de bestuursorganen op 31 december 2014	3
1.2.1.	Raad van Bestuur	3
1.2.2.	Adviserende comités van de Raad van Bestuur	4
1.2.3.	College van commissarissen	4
1.2.4.	Directiecomité	4
1.2.5.	Algemeen secretaris	4
1.2	Raad van Bestuur	5
1.2.1.	Benoeming van de bestuurders	5
1.2.2.	Benoeming van de leden van de adviserende comités	6
1.2.3.	Tijdelijke comités ad hoc	6
1.2.4.	Benoeming van de commissarissen	6
1.2.5.	Activiteitenverslag van de raad van bestuur	7
1.2.6.	Belangrijke gebeurtenissen in 2014	7
1.2.7.	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	10
1.3	Vergoedingscomité	10
1.4	Auditcomité	11
1.5	Corporate Governance Comité	12
1.6	Directiecomité	13
1.7	Remuneratieverslag	14
1.7.1	Vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur en het directiecomité	14
1.7.2	Remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur	14
1.7.3	Remuneratiebeleid voor de leden van het directiecomité	16
2	STRUCTUUR VAN HET AANDEELHOUDERSCHAP OP AFSLUITINGSDATUM	19
3	STRUCTUUR VAN DE GROEP	20
4	VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN DIE ZICH HEBBEN VOORGEDAAN NA DE SLUITING VAN HET BOEKJAAR	21
5	BIJZONDERE OPDRACHTEN VAN DE COMMISSARISSEN IN DE LOOP VAN HET BOEKJAAR	21
6	TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING	21
6.1	Balans	21
6.1.1	Vaste activa	21
6.1.2	Vlottende activa	21
6.1.3	Eigen vermogen	22
6.1.4	Voorzieningen	22
6.1.5	Schulden	22
6.2	Resultatenrekening	24
6.2.1	Bedrijfsopbrengsten	24
6.2.2	Bedrijfskosten	25
6.2.3	Voorzieningen voor risico's en kosten	25
6.2.4	Financieel resultaat	25
6.2.5	Belastingen	25
6.2.6	Winstverdeling	26
7	BIJKOMENDE INFORMATIE	26
7.1	Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer	26
7.1.1	Controleomgeving	26
7.1.2	Risicobeoordeling	28
7.1.3	Controleactiviteiten	30
7.1.4	Informatie en communicatie	30
7.1.5	Monitoring	31
7.2	Risico's en onzekerheden waarmee het bedrijf wordt geconfronteerd	32

7.2.1	Reglementaire risico's en inkomstenrisico's	32
7.2.2	Operationele risico's	33
7.2.3	Financiële risico's	35
7.2.4	Omgevingsfactoren.....	36
7.3	Regelgevend kader en tarieven.....	37
7.3.1	Federale wetgeving	37
7.3.2	Gewestelijke wetgeving	37
7.3.3	Regelgevende instanties	38
7.3.4	Tariefbepaling	38
7.4	Onderzoek en ontwikkeling	40
8	BIJKANTOREN.....	41
9	JAARREKENING	41
10	VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN	41

1 CORPORATE GOVERNANCE VERKLARING

1.1 Samenstelling van de bestuursorganen op 31 december 2014

1.1.1. Raad van Bestuur¹

VOORZIT(S)TER²

- Luc Van Nevel, *tot 20 mei 2014, onafhankelijk bestuurder*
- Miriam Maes, *benoemd tot voorzitter op 26 juni 2014, onafhankelijk bestuurster*

VICEVOORZITTERS³

- Francis Vermeiren, *tot 20 mei 2014, Publi-T*
- Thierry Willemarck, *tot 20 mei 2014, onafhankelijk bestuurder*
- Claude Grégoire, *benoemd tot vicevoorzitter op 26 juni 2014, Publi-T*
- Geert Versnick, *benoemd tot vicevoorzitter op 26 juni 2014, Publi-T*

BESTUURDERS

- Jennifer Debatisse, *tot 20 mei 2014, Publi-T*
- Clement De Meersman, *tot 20 mei 2014, onafhankelijk bestuurder*
- Jacques de Smet, *onafhankelijk bestuurder*
- Luc De Temmerman, *sinds 20 mei 2014, onafhankelijk bestuurder*
- Frank Donck, *sinds 20 mei 2014, onafhankelijk bestuurder*
- Cécile Flandre, *Publi-T*
- Philip Heylen, *Publi-T*
- Luc Hujoel, *sinds 20 mei 2014, Publi-T*
- Jean-Marie Laurent Josi, *onafhankelijk bestuurder*
- Jane Murphy, *onafhankelijk bestuurster*
- Dominique Offergeld, *Publi-T*
- Steve Stevaert, *Publi-T*
- Saskia Van Uffelen, *sinds 20 mei 2014, onafhankelijk bestuurster*

EREVOORZITTER

- Ronnie Belmans⁴

VERTEGENWOORDIGERS VAN DE FEDERALE REGERING MET EEN ADVISERENDE STEM

- Nicolas De Coster, *tot 21 oktober 2014*
- Nele Roobrouck

1 Samenstelling van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset op 31 december 2014.

2 Miriam Maes werd op 26 juni 2014 benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset na het ontslag van Luc Van Nevel als onafhankelijk bestuurder van Elia System Operator en Elia Asset, en dus ook als voorzitter van de Raad van Bestuur van deze vennootschappen, met ingang van 20 mei 2014. Voor de periode van 20 mei 2014 tot 26 juni 2014 oefende Claude Grégoire het mandaat uit van voorzitter ad interim van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset.

3 Claude Grégoire en Geert Versnick werden op 26 juni 2014 benoemd tot vicevoorzitters van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset na het ontslag van Francis Vermeiren en Thierry Willemarck respectievelijk als niet-onafhankelijk bestuurder en onafhankelijk bestuurder van Elia System Operator en Elia Asset, en als vicevoorzitters van de Raad van Bestuur van deze vennootschappen, met ingang van 20 mei 2014. Geert Versnick werd op 20 mei 2014 gecoöpteerd als bestuurder.

4 Ronnie Belmans is erevoorzitter van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset en is niet langer bestuurder. Dit betekent dat hij niet meer moet zetelen in de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset, tenzij de voorzit(s)ter hem uitnodigt om aan een vergadering deel te nemen en te helpen met de besprekingen (overeenkomstig punt 6 van het huishoudelijk reglement van de Raden van Bestuur). De titel van erevoorzitter werd hem bij wijze van eerbetuiging toegekend.

1.1.2. Adviserende comités van de Raad van Bestuur⁵

CORPORATE GOVERNANCE COMITÉ

- Thierry Willemarck, tot 20 mei 2014, voorzitter
- Luc Hujuel, sinds 26 juni 2014, voorzitter⁶
- Jane Murphy
- Jean-Marie Laurent Josi, sinds 20 mei 2014
- Philip Heylen, sinds 26 juni 2014
- Frank Donck, sinds 26 juni 2014

AUDITCOMITÉ

- Clement De Meersman, tot 20 mei 2014, voorzitter
- Jacques de Smet, benoemd tot voorzitter op 20 mei 2014
- Claude Grégoire, tot 26 juni 2014
- Geert Versnick, sinds 26 juni 2014
- Dominique Offergeld, sinds 26 juni 2014
- Luc De Temmerman, sinds 26 juni 2014
- Frank Donck, sinds 26 juni 2014

VERGOEDINGSCOMITÉ

- Jean-Marie Laurent Josi, voorzitter
- Jacques de Smet
- Francis Vermeiren, tot 20 mei 2014
- Claude Grégoire, sinds 26 juni 2014
- Steve Stevaert, sinds 26 juni 2014
- Saskia Van Uffelen, sinds 26 juni 2014

1.1.3. College van commissarissen

- KPMG Bedrijfsrevisoren CVBA, vertegenwoordigd door Benoit Van Roost
- Ernst & Young Bedrijfsrevisoren CVBA, vertegenwoordigd door Marnix Van Dooren

1.1.4. Directiecomité⁷

- Jacques Vandermeiren, Voorzitter en Chief Executive Officer⁸
- Markus Berger, Chief Officer Asset Management en Chief Officer Infrastructure Development
- Frédéric Dunon, Chief Officer Operations, Maintenance & Methods
- Ilse Tant, Chief Corporate Affairs Officer
- Frank Vandenberghe, Chief Officer Customers, Market & System
- Catherine Vandendorre, Chief Financial Officer

1.1.5. Algemeen secretaris

- Gregory Pattou

⁵ Samenstelling van de adviserende comités van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset op 31 december 2014.

⁶ Voor de periode van 20 mei 2014 tot 26 juni 2014 oefende Miriam Maes het mandaat uit van voorzitter ad interim van het Corporate Governance comité van Elia System Operator en Elia Asset.

⁷ Samenstelling van het directiecomité van Elia System Operator en Elia Asset op 31 december 2014.

⁸ De Raden van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset van 14 januari 2015 hebben beslist om een einde te stellen aan het mandaat van Jacques Vandermeiren als Chief Executive Officer en Voorzitter van Elia System Operator en Elia Asset (zie hierna "belangrijke gebeurtenissen na balansdatum").

1.2 Raad van Bestuur

De Raden van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset zijn elk samengesteld uit 14 leden die geen directiefunctie vervullen bij Elia System Operator noch bij Elia Asset. Dezelfde bestuurders zetelen in de Raden van beide vennootschappen. De helft van de leden zijn onafhankelijke bestuurders die voldoen aan de voorwaarden zoals omschreven in artikel 526ter van het Wetboek van vennootschappen en in de statuten. Zij hebben een gunstig eensluidend advies over hun onafhankelijkheid van de CREG ontvangen.

In overeenstemming met de wettelijke en statutaire bepalingen worden de Raden van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset ondersteund door drie comités: het Corporate Governance comité, het auditcomité en het vergoedingscomité. De comités van Elia System Operator en Elia Asset zijn op identieke wijze samengesteld. De Raden van Bestuur zien erop toe dat deze comités efficiënt werken.

1.2.1. Benoeming van de bestuurders

Luc Van Nevel, Thierry Willemarck en Clement De Meersman hebben hun ontslag ingediend als onafhankelijke bestuurders van Elia System Operator en Elia Asset in overeenstemming met artikel 526ter, 2° van het Wetboek van Vennootschappen, met ingang van 20 mei 2014. Daarna heeft de gewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset van 20 mei 2014 Luc De Temmerman, Frank Donck en Saskia Van Uffelen benoemd tot onafhankelijke bestuurders van Elia System Operator en Elia Asset voor een termijn van zes jaar, met ingang van 20 mei 2014.

Bovendien heeft Jennifer Debatisse haar ontslag ingediend als niet-onafhankelijk bestuurster van Elia System Operator en Elia Asset, met ingang van 20 mei 2014. Daarna heeft de gewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset op 20 mei 2014 Luc Hujoel benoemd tot niet-onafhankelijk bestuurder van Elia System Operator en Elia Asset voor een termijn van zes jaar, met ingang van 20 mei 2014.

Op 20 mei 2014 heeft de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset Geert Versnick gecoöpteerd als niet-onafhankelijk bestuurder ter vervanging van Francis Vermeiren, die zijn ontslag had ingediend als niet-onafhankelijk bestuurder van Elia System Operator en Elia Asset met ingang van 20 mei 2014. Op die datum heeft de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset zijn vervanger aangesteld.

De mandaten van alle bestuurders, met uitzondering van Luc De Temmerman, Frank Donck, Saskia van Uffelen en Luc Hujoel, verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset van 2017 met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2016. De mandaten van Luc De Temmerman, Frank Donck, Saskia van Uffelen en Luc Hujoel als bestuurders van Elia System Operator en Elia Asset verstrijken echter na afloop van de gewone algemene vergadering van deze vennootschappen van 2020 met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2019. De termijn van zes jaar van het mandaat van de bestuurders, die afwijkt van de termijn van vier jaar die wordt aanbevolen door de Corporate Governance Code, is gerechtvaardigd wegens de specifieke kenmerken en de technische, financiële en juridische complexiteit die eigen zijn aan de taken van de transmissienetbeheerder en die een langere ervaring in deze materie vereisen.

Op 26 juni 2014 benoemde de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset Miriam Maes tot voorzitter van de Raad van Bestuur van deze vennootschappen. Zij vervangt er Luc Van Nevel. Claude Grégoire en Geert Versnick werden diezelfde dag benoemd tot vicevoorzitters van de Raad van bestuur van deze vennootschappen; zij vervangen er Francis Vermeiren en Thierry Willemarck.

Ter herinnering, er gelden specifieke Corporate Governance voorschriften voor de benoeming van de onafhankelijke en niet-onafhankelijke bestuurders van de Raden van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset, alsook voor de samenstelling en werking van hun comités. Deze bepalingen zijn vastgesteld door de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de statuten van deze vennootschappen.

De wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt heeft aan het Corporate Governance comité een belangrijke taak gegeven bij het voorstellen van onafhankelijke kandidaat-bestuurders. Zij worden benoemd op basis van een door het Corporate Governance comité

opgestelde lijst van kandidaten. Het comité onderzoekt het up-to-date curriculum vitae van elke kandidaat en hun verklaring op erewoord inzake de onafhankelijkheidscriteria vereist door de wettelijke en statutaire bepalingen die op Elia van toepassing zijn. De algemene vergadering benoemt vervolgens de onafhankelijke bestuurders. Deze benoemingen worden voorgelegd aan de CREG, die eensluidend advies moet uitbrengen over de onafhankelijkheid van elke onafhankelijke bestuurder. Er wordt een gelijkaardige procedure toegepast mocht er een mandaat van onafhankelijk bestuurder openvallen in de loop van het mandaat en de Raad één van de door het Corporate Governance comité voorgestelde kandidaten zou coöpteren.

Het Corporate Governance comité oefent dus de functies van een benoemingscomité uit voor de benoeming van de onafhankelijke bestuurders. Wat de benoeming van de niet-onafhankelijke bestuurders betreft, is er geen benoemingscomité dat aanbevelingen formuleert aan de Raad. Deze situatie wijkt dus af van de voorschriften van de Corporate Governance Code. Deze afwijking wordt verantwoord doordat de Raad van Bestuur in de mate van het mogelijke steeds tracht een consensus te bereiken. Meer nog, geen enkele belangrijke beslissing kan worden genomen zonder een meerderheid te bereiken binnen de groep van onafhankelijke bestuurders en de groep van niet-onafhankelijke bestuurders.

1.2.2. Benoeming van de leden van de adviserende comités

Aangezien het mandaat van de leden van de adviserende comités van Elia System Operator en Elia Asset verstreken is en er wettelijke en statutaire wijzigingen werden doorgevoerd in de vereiste samenstelling van deze adviserende comités (zie hierna), heeft de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset op 26 juni 2014 de nieuwe leden van deze adviserende comités benoemd, alsook de voorzitters van deze comités.

1.2.3. Tijdelijke comités ad hoc

Overeenkomstig artikel 522 van het Wetboek van vennootschappen heeft de Raad van Bestuur van Elia System Operator in 2014 tijdelijke comités ad hoc samengesteld om voorbereidend werk te verrichten rond:

1. de beslissingen over het voorzitterschap, het vicevoorzitterschap en de samenstelling van de adviserende comités en hun respectieve voorzitters;
2. de statutenwijzigingen;
3. de kapitaalverhoging in 2014.

1.2.4. Benoeming van de commissarissen

De gewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset heeft op 20 mei 2014 het mandaat verlengd van Ernst & Young Bedrijfsrevisoren CVBA en KPMG Bedrijfsrevisoren CVBA als commissarissen van deze vennootschappen en dit voor een periode van drie jaar. Hun mandaat verstrijkt na afloop van de gewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset van 2017 met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2016. Ernst & Young Bedrijfsrevisoren CVBA wordt, voor de uitoefening van dit mandaat, vertegenwoordigd door Marnix Van Dooren. KPMG Bedrijfsrevisoren CVBA werd, voor de uitoefening van dit mandaat, vertegenwoordigd door Alexis Palm tot 20 mei 2014 en wordt, sinds diezelfde datum, vertegenwoordigd door Benoit Van Roost.

De jaarlijkse bezoldiging van het college van commissarissen voor de controle van de statutaire en geconsolideerde jaarrekeningen van Elia System Operator werd vastgelegd op een bedrag van € 102.875. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de index van de kosten van het levensonderhoud.

1.2.5. Activiteitenverslag van de raad van bestuur

De Raad van Bestuur oefent ten minste de volgende (niet-exhaustief opgesomde) bevoegdheden uit:

- hij bepaalt het algemeen, financieel en dividendbeleid van de vennootschap, alsook de waarden en de strategie van de vennootschap. Bij het omzetten van de waarden en strategieën in de voornaamste beleidslijnen houdt de Raad van Bestuur rekening met maatschappelijk verantwoord ondernemen ('corporate social responsibility'), met genderdiversiteit en met diversiteit in het algemeen;
- hij oefent de bevoegdheden uit die hem worden toegekend door of krachtens het Wetboek van vennootschappen, door de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en door de statuten;
- hij stelt alle handelingen die nuttig of noodzakelijk zijn om het maatschappelijk doel te verwezenlijken, met uitzondering van de bevoegdheden die door de wet of door de statuten aan de algemene vergadering zijn voorbehouden;
- hij oefent toezicht uit. In dit kader oefent hij onder meer algemeen toezicht uit op het directiecomité met inachtneming van de wettelijke beperkingen op het vlak van de toegang tot de commerciële en andere vertrouwelijke gegevens betreffende de netgebruikers en de verwerking ervan. In het kader van dit toezicht monitort hij eveneens de manier waarop de activiteit van de onderneming gevoerd wordt en zich ontwikkelt om zo na te gaan of de vennootschap correct beheerd wordt. Bovendien monitort en evalueert hij de efficiëntie van de adviserende comités van de Raad en de manier waarop de activiteit verloopt.

In 2014 vergaderden de Raden van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset elk zeven maal.

De volgende leden lieten zich verontschuldigen op een of meerdere vergaderingen in 2014: Jennifer Debatisse (27 februari en 27 maart), Frank Donck (23 oktober en 27 november), Cécile Flandre (23 oktober en 28 augustus), Dominique Offergeld (23 oktober), Saskia Van Uffelen (27 november) en Philip Heylen (27 november).

Indien een lid niet aanwezig kan zijn, laat hij zich over het algemeen vertegenwoordigen. Overeenkomstig artikel 19.4 van de statuten van Elia System Operator en artikel 18.4 van de statuten van Elia Asset kan een lid dat belet of afwezig is aan een ander lid van de Raad schriftelijk volmacht geven om hem op een bepaalde vergadering van de Raad van Bestuur te vertegenwoordigen en er in zijn plaats te stemmen. Geen enkele volmachthebber mag echter meer dan twee bestuurders vertegenwoordigen.

1.2.6. Belangrijke gebeurtenissen in 2014

Statutenwijziging naar aanleiding van de aanpassing van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

De statuten van Elia System Operator en Elia Asset werden op 20 mei 2014 gewijzigd om die in overeenstemming te brengen met de wijzigingen doorgevoerd door de wet van 8 mei 2014 houdende diverse bepalingen inzake energie ('wet van 8 mei 2014') in de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. De wijzigingen doorgevoerd door de wet van 8 mei 2014 hebben met name betrekking op het steunmechanisme voor offshore windenergie, op het governancemodel van de transmissienetbeheerder, op de uitwerking van een regeling voor de toekenning van de domeinconcessies voor de installaties voor hydro-elektrische energieopslag en voor de bouw en exploitatie van installaties die vereist zijn voor de transmissie van offshore elektriciteit.

De statuten van Elia System Operator werden als volgt gewijzigd:

- wijziging van artikel 13.6 van de statuten om de regel in te voeren dat minstens een derde van de leden van de Raad van Bestuur van het andere geslacht moet zijn;
- wijziging van de samenstelling van de adviserende comités van de Raad van Bestuur zoals beschreven in artikel 14.1, 15.1 en 16.1 van de statuten zodat die overeenstemt met de wet van 8 mei 2014;
- invoeging van een nieuw artikel 14.3 in de statuten over de beraadslaging en de stemming binnen het Corporate Governance comité bij een eventueel belangenconflict en, bijgevolg, nieuwe nummering van het huidige artikel 14.3 van de statuten;

- wijziging in de verdeling van de bevoegdheden tussen de Raad van Bestuur en het directiecomité, zoals beschreven in artikel 17.1, 17.2 en 17.3 van de statuten om in overeenstemming te zijn met de wet van 8 mei 2014;
- wijziging van artikel 19.5 en 19.10 van de statuten om in overeenstemming te zijn met de gewijzigde bevoegdheden van de Raad van Bestuur;
- wijziging van artikel 19.6 van de statuten om in overeenstemming te zijn met de tekst van artikel 14.1, 3° van de statuten;
- schrapping van artikel 21 van de statuten, dat overbodig is geworden na de wijzigingen aangebracht in artikel 17.1, 17.2 en 17.3 van de statuten;
- wijziging van artikel 22 van de statuten om in overeenstemming te zijn met de gewijzigde verdeling van de bevoegdheden tussen de Raad van Bestuur en het directiecomité;
- wijziging van artikel 28.2.3 van de statuten na de schrapping van artikel 21 van de statuten.

Statutenwijzigingen naar aanleiding van de vaststelling van de kapitaalverhoging voorbehouden aan het personeel

De buitengewone algemene vergadering van Elia System Operator van 20 mei 2014 heeft het voorstel tot kapitaalverhoging voorbehouden aan het personeel van de vennootschap en van haar Belgische dochtervennootschappen goedgekeurd.

Deze kapitaalverhoging werd in twee delen uitgevoerd in november 2014 en in januari 2015 voor een totaal maximumbedrag van € 6 miljoen (maximaal € 5.300.000 in 2014 en maximaal € 700.000 in 2015). Hiervoor werden nieuwe aandelen van categorie B uitgegeven met opheffing van het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders ten gunste van de personeelsleden van de vennootschap en van haar Belgische dochtervennootschappen. Dit kon in voorkomend geval gebeuren onder de fractiewaarde van de bestaande aandelen van dezelfde categorie.

De buitengewone algemene vergadering heeft beslist om de uitgifteprijs van de kapitaalverhoging vast te stellen op een bedrag gelijk aan het gemiddelde van de slotkoersen van de laatste 30 kalenderdagen voorafgaand aan 24 oktober 2014 voor de kapitaalverhoging 2014 en voorafgaand aan 29 januari 2015 voor de kapitaalverhoging 2015, verminderd met 16,66 %.

De kapitaalverhoging 2014 werd verwezenlijkt ten belope van € 5.299.990,95. Er werden 170.035 aandelen van categorie B van Elia System Operator uitgegeven.

Dientengevolge werden op 19 december 2014 artikelen 4.1 en 4.2 van de statuten van Elia System Operator met betrekking tot het maatschappelijk kapitaal en het aantal aandelen gewijzigd.

De recentste versie van de statuten van Elia System Operator is integraal beschikbaar op de website van de vennootschap (www.eliagroup.eu, onder 'Investor relations').

Geslaagde uitgifte van € 350 miljoen aan obligaties in het kader van het euro medium term note programma van € 3 miljard

In het kader van zijn Euro Medium Term Note programma van € 3 miljard heeft Elia System Operator op 31 maart 2014 de geslaagde uitgifte bekendgemaakt van een Eurobond van € 350 miljoen op 15 jaar. De investeerders reageerden zeer positief tijdens de opmaak van het orderboek waarbij meer dan € 1,7 miljard werd aangeboden. De transactie trok meer dan 150 investeerders uit 32 landen aan en onderstreept eens te meer de kwaliteit en de aantrekkingskracht van Elia op de obligatiemarkten. De kredietmarge van deze transactie werd vastgelegd op 82 basispunten boven de mid-swaprente van 15 jaar, of een coupon van 3,0 %.

De opbrengsten van de uitgifte van deze obligatielening zullen aangewend worden voor de terugbetaling van de leningen die zullen vervallen en voor algemene bedrijfsdoeleinden. Met deze uitgifte bevestigt Elia zijn financiële strategie inzake schuldbeheer via van een mix van schulden op korte, middellange en lange termijn.

Afsluiting van langetermijnkredieten voor een bedrag van € 550 miljoen

In de loop van juni 2014 heeft Elia System Operator 5 bilaterale langetermijnkredietfaciliteiten opgezet bij de banken BNP Paribas Fortis, JP Morgan, KBC, Rabobank en ING. Deze kredietfaciliteiten met een looptijd van 3 jaar werden afgesloten met het oog op de herfinanciering van een obligatielening van € 500 miljoen die vervalt in april 2016 en met het oog op het beheer van het liquiditeitsrisico.

Wijzigingen binnen Raad van Bestuur

Luc De Temmerman, Frank Donck en Saskia Van Uffelen werden op 20 mei 2014 door de gewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset benoemd tot onafhankelijke bestuurders van deze vennootschappen, ter vervanging van Luc Van Nevel, Thierry Willemarck en Clement De Meersman. Luc Hujool werd bovendien benoemd tot niet-onafhankelijk bestuurder van Elia System Operator en Elia Asset door de gewone algemene vergadering van deze vennootschappen van 20 mei 2014, ter vervanging van Jennifer Debatisse.

Op 20 mei 2014 heeft de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset Geert Versnick gecoöpteerd als niet-onafhankelijk bestuurder ter vervanging van Francis Vermeiren.

Opvolging aan het hoofd van de Raad van Bestuur

Miriam Maes werd benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset tijdens de Raad van Bestuur van deze vennootschappen op 26 juni 2014. Zij volgt Luc Van Nevel op (zie hoger).

Op 26 juni 2014 heeft de Raad van Bestuur ook Geert Versnick en Claude Gregoire benoemd tot vicevoorzitters van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset ter vervanging van Thierry Willemarck en Francis Vermeiren (zie hoger).

Verlenging van het mandaat van de commissarissen

Het mandaat van Ernst & Young Bedrijfsrevisoren CVBA en KPMG CVBA als commissarissen werd verlengd voor 3 jaar. Voor de uitoefening van dit mandaat worden deze vennootschappen respectievelijk vertegenwoordigd door Marnix Van Dooren en Benoit Van Roost (zie hoger).

De opbouw van de strategische reserve

Volgens de elektriciteitswet is Elia verantwoordelijk om risicoanalyses uit te voeren met betrekking tot de bevoorradingszekerheid en, zo nodig, contracten af te sluiten voor de levering van de strategische reservevolumes. De minister van Energie bepaalt deze volumes. Deze reserve wordt gevormd door productie-eenheden waarvan de eigenaar heeft laten weten dat die gesloten of gedurende lange tijd stilgelegd zullen worden en door een flexibel beheer van de vraag. De reserve kan enkel geactiveerd worden als de markt er niet in slaagt om het Belgische elektriciteitsverbruik te dekken. Voor de winter van 14-15 beschikt Elia over een strategisch reservevolume van 845 MW (745 MW die komt van de productie en 100 MW via het beheer van de vraag).

Deelname aan de campagne www.OffOn.be

Door de onverwachte onbeschikbaarheid van 3 kernreactoren bij het begin van de winter 2014-2015, is de kans veel groter dat we te weinig elektriciteit zullen hebben om te voldoen aan de vraag gedurende bepaalde uren van de dag. Vooral als Europa overspoeld zou worden door een grote koudegolf. De overheden, het nationaal crisiscentrum, Elia en de distributienetbeheerders houden de bevolking hierover op de hoogte. Op 3 november lanceerden de ministers van energie van de gewestregeringen en de federale regering het informatieplatform "OFF-ON" om de burgers aan te sporen hun elektriciteitsverbruik te beperken.

Een nieuwe tariefmethodologie voor de volgende periode 2016-2019

In de loop van 2014 gaf de CREG (de federale regulator van de elektriciteits- en aardgasmarkt in België) de aanzet tot de uitwerking van een nieuwe tariefmethodologie die toegepast zal worden voor de volgende tariefperiode 2016-2019. Deze tariefmethodologie kwam er na overleg tussen de CREG en Elia. In september organiseerde de CREG een openbare raadpleging over de geplande methodologie overeengekomen met Elia. De CREG hield rekening met de opmerkingen van de diverse stakeholders in dit kader en keurde eind 2014 een definitieve versie van deze tariefmethodologie goed. In juni 2015 zal Elia een tariefvoorstel indienen voor de periode 2016-2019 overeenkomstig deze tariefmethodologie.

Mijlpalen voor de grote investeringsprojecten

Voor het project Stevin, de nieuwe hoogspanningsaansluiting aan te leggen tussen Zeebrugge en Zomergem, kunnen de werkzaamheden van start gaan nu alle nodige vergunningen afgeleverd zijn (stedenbouwkundige en milieuvergunning) en alle juridische procedures stopgezet zijn.

Voor het project Belgian Offshore Grid (BOG) kreeg Elia een eerste milieuvergunning. Elia overlegt met de diverse betrokken windmolenparken om het tracé en de ontwikkelingsmodaliteiten vast te

leggen van de geplande elektriciteitsaansluiting in zee die nodig is om de productie van deze offshore parken te vervoeren naar het onshore transmissienet.

Voor het project Nemo (eerste interconnectieverbinding op gelijkstroom tussen België en Groot-Brittannië) hebben de CREG en zijn Engelse tegenhanger Ofgem, in overleg met Elia en National Grid, een specifiek regelgevend model uitgetekend (zogenaamd "cap & floor") met betrekking tot de exploitatievoorwaarden. Bovendien kreeg Elia reeds de goedkeuring om kabels te leggen en de milieuvergunning met de nodige offshore vergunningen om onderzeese elektriciteitskabels aan te leggen.

De herzieningsprocedure van het gewestplan heeft diverse fases doorlopen voor het project ALEGrO, de eerste interconnectieverbinding op gelijkstroom tussen België en Duitsland: goedkeuring van de inhoud van het milieueffectenrapport (MER) door de Waalse regering (15 mei), neerlegging van het dossier EIR bij de Commission régionale d'Aménagement du Territoire (CRAT) en publicatie van het gunstige advies en, op 28 januari 2015, publicatie in het Belgisch Staatsblad van het besluit dat het ontwerpplan voorlopig goedkeurt. In 2015 zullen er publieke consultaties gehouden worden in de betrokken gemeentes.

1.2.7. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Wijziging van de samenstelling van het Directiecomité

Op 14 januari 2015 heeft de Raad van Bestuur van Elia beslist om een einde te stellen aan de samenwerking met Jacques Vandermeiren, Chief Executive Officer en Voorzitter van het directiecomité van Elia Asset en Elia System Operator ingevolge een verschil in visie. De Raad van Bestuur heeft François Cornélis (vaste vertegenwoordiger van Monticello BVBA) benoemd tot Chief Executive Officer en voorzitter van het directiecomité ad interim van Elia Asset en Elia System Operator.

François Cornélis heeft diverse vooraanstaande leidinggevende functies bekleed bij grote bedrijven in de energiesector, zoals Petrofina en Total, zowel in België als in het buitenland.

De procedure om een nieuwe CEO aan te duiden loopt.

1.3 Vergoedingscomité

Naast zijn gebruikelijke bevoegdheden ter ondersteuning van de Raad van Bestuur heeft het vergoedingscomité volgens artikel 526quater van het Wetboek van vennootschappen, de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de statuten eveneens de taak om aan de Raad van Bestuur aanbevelingen te formuleren over het remuneratiebeleid en de individuele remuneratie van de leden van het directiecomité en de bestuurders. Daarnaast stelt het vergoedingscomité een remuneratieverslag op dat door het comité wordt toegelicht op de gewone algemene vergadering.

Het vergoedingscomité heeft in 2014 driemaal vergaderd.

Eenmaal per jaar evalueert de vennootschap haar kaderpersoneel in overeenstemming met haar performancemanagementbeleid. Dit beleid is ook van toepassing op de leden van het directiecomité. Op deze manier evalueert het vergoedingscomité de leden van het directiecomité op basis van een aantal kwantitatieve en kwalitatieve collectieve en individuele doelstellingen.

Het dient aangestipt dat het variabele gedeelte van de vergoedingen van het directiecomité werd aangepast om rekening te houden met de invoering van de meerjarentarieven. Het gevolg hiervan is dat het remuneratiebeleid voor de leden van het directiecomité sinds 2008 onder andere een jaarlijkse variabele vergoeding en een deelneming op lange termijn omvat, gespreid over de duur van de meerjarige regelgeving. De jaarlijkse variabele vergoeding bestaat uit twee delen: de realisatie van kwantitatieve collectieve doelstellingen en de persoonlijke prestaties, waaronder de voortgang in de ondernemingsprojecten.

Het vergoedingscomité heeft ook het voorstel van collectieve doelstellingen voor het directiecomité voor 2014 onderzocht. In dit kader werd de verdeling tussen de doelstellingen die gelinkt zijn aan de Belgische en Duitse activiteiten behouden op 60-40 %. Daarnaast heeft het vergoedingscomité het remuneratieverslag goedgekeurd dat deel uitmaakt van het jaarverslag.

1.4 Auditcomité

Naast zijn gebruikelijke bevoegdheden ter ondersteuning van de Raad van Bestuur heeft het auditcomité, krachtens artikel 526bis van het Wetboek van vennootschappen, de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de statuten, de volgende taken:

- de rekeningen onderzoeken en de budgetcontrole waarnemen;
- het proces van financiële verslaggeving monitoren;
- de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de vennootschap monitoren;
- de interne audits en hun doeltreffendheid monitoren;
- de wettelijke controle van de jaarrekeningen monitoren;
- de onafhankelijkheid van de commissarissen beoordelen en monitoren;
- voorstellen formuleren aan de Raad van Bestuur voor de benoeming en herverkiezing van de commissarissen en de voorwaarden van hun aanstelling;
- in voorkomend geval, een onderzoek instellen naar de kwesties die aanleiding geven tot de ontslagname van de commissarissen en aanbevelingen formuleren voor acties die in dit verband vereist zijn;
- de aard en de reikwijdte nagaan van de niet-auditdiensten die de commissarissen verstrekken;
- de doeltreffendheid van de externe auditprocessen monitoren.

Krachtens artikel 96§1,9° van het Wetboek van Vennootschappen en de statuten moet dit verslag de verantwoording bevatten van de onafhankelijkheid en de deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit van ten minste één lid van het auditcomité. Het huishoudelijk reglement van het auditcomité bepaalt in dit opzicht dat alle leden van het auditcomité over voldoende ervaring en competenties beschikken om hun rol in het auditcomité te kunnen vervullen, met name op het vlak van boekhouding, audit en financiën. Op grond van dit reglement moet de beroepservaring van minstens twee leden van het auditcomité in dit verslag worden toegelicht.

Het auditcomité is bevoegd om een onderzoek in te stellen in alle aangelegenheden die het aanbelangt. Het beschikt daartoe over de nodige werkmiddelen, heeft toegang tot alle informatie, met uitzondering van de vertrouwelijke commerciële gegevens betreffende de netgebruikers en kan advies inwinnen bij interne en externe experts.

Het auditcomité heeft in 2014 vier keer vergaderd.

Het comité heeft de jaarrekeningen van 2013 onderzocht, zowel in Belgian GAAP als in IFRS. Het heeft ook de halfjaarlijkse resultaten van 30 juni 2014 en de kwartaalresultaten 2014 geanalyseerd conform de Belgian GAAP en de IFRS-regels.

Het comité heeft kennis genomen van de uitgevoerde interne audits en aanbevelingsopdrachten.

Het comité volgt daarnaast een actieplan voor elke uitgevoerde audit, om de efficiëntie, de traceerbaarheid en bewustwording van de geauditeerde domeinen te verbeteren en bijgevolg de eraan verbonden risico's te beperken en te verzekeren dat de controleomgeving en het risicobeheer op elkaar zijn afgestemd. Het comité heeft de verschillende actieplannen opgevolgd vanuit verschillende invalshoeken (planning, resultaten, prioriteiten) en dit onder andere op basis van een activiteitenverslag van de dienst interne audit. Het auditcomité heeft kennisgenomen van de strategische risico's en risicoanalyses ad hoc gerealiseerd op basis van de veranderende omgeving waarin de groep evolueert. Het auditcomité heeft ook de milieugebonden kwesties verder opgevolgd.

Het comité heeft bovendien de resultaten van de selectieprocedure van de bedrijfsrevisoren opgevolgd en geanalyseerd en heeft voorgesteld om het mandaat te verlengen van KPMG en Ernst & Young als commissarissen van Elia System Operator en Elia Asset.

Op 26 november 2014 heeft het auditcomité bovendien het huishoudelijk reglement van het auditcomité gewijzigd zodat dit nu voldoet aan de nieuwe statuten goedgekeurd door de algemene vergadering van 20 mei 2014.

1.5 Corporate Governance Comité

Naast zijn gebruikelijke bevoegdheden ter ondersteuning van de Raad van Bestuur heeft het Corporate Governance comité, krachtens de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de statuten, de volgende taken:

- aan de algemene vergadering kandidaten voorstellen voor de mandaten van onafhankelijk bestuurder;
- voorafgaandelijk de aanstelling en/of, in voorkomend geval, het ontslag van de leden van het directiecomité goedkeuren;
- op verzoek van elke onafhankelijke bestuurder, van de voorzitter van het directiecomité of van de bevoegde federale en/of gewestelijke regelgevende instantie(s) van de elektriciteitsmarkt, ieder belangenconflict onderzoeken tussen, enerzijds, de netbeheerder en, anderzijds, een dominerende aandeelhouder, een gemeente-aandeelhouder of een met een dominerende aandeelhouder geassocieerde of verbonden onderneming, en hierover verslag uitbrengen aan de Raad van Bestuur. Deze opdracht heeft tot doel de onafhankelijkheid van de bestuurders te versterken in aanvulling op de procedure voorzien in artikel 524 van het Wetboek van vennootschappen, die de vennootschap ook toepast;
- zich uitspreken over de gevallen van onverenigbaarheid in hoofde van de leden van het directiecomité en van de personeelsleden;
- toezien op de toepassing binnen de vennootschap van de wettelijke, reglementaire, decretale en andere bepalingen met betrekking tot het beheer van de elektriciteitsnetten, de doeltreffendheid ervan evalueren ten aanzien van de eisen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid van het beheer van voormelde netten, alsook toezien op de naleving van artikel 4.4 en 13.1, tweede en derde paragraaf van de statuten van Elia System Operator. Hierover wordt jaarlijks een rapport voorgelegd aan de Raad van Bestuur en aan de federale en/of gewestelijke regelgevende instantie(s) voor de elektriciteitsmarkt;
- op verzoek van ten minste één derde van de leden een vergadering van de Raad van Bestuur samenroepen overeenkomstig de oproepingsformaliteiten die in de statuten zijn vastgelegd;
- na kennisgeving door een bestuurder de conformiteit met artikel 9.1, b), c) en d) van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG onderzoeken van het lidmaatschap van een bestuurder van de Raad van Toezicht, de Raad van Bestuur of de organen die wettelijk een onderneming vertegenwoordigen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, zeggenschap uitoefent over een producent en/of leverancier van elektriciteit, en hierover verslag uitbrengen aan de Raad van Bestuur. Bij dit onderzoek houdt het Corporate Governance comité rekening met de rol en invloed die de betrokken bestuurder heeft in de betrokken onderneming en met de mate van zeggenschap of invloed van de betrokken onderneming over haar dochteronderneming. Het comité onderzoekt eveneens of bij de uitoefening van het mandaat van de betrokken bestuurder in de vennootschap een mogelijkheid of een drijfveer bestaat om bepaalde producent- of leveranciersbelangen te begunstigen ten nadele van andere netgebruikers wat de toegang tot en investeringen in het net betreft;
- voorafgaandelijk aan iedere benoeming van een bestuurder, ongeacht of het de benoeming betreft van een nieuwe bestuurder, dan wel de herbenoeming van een bestaande bestuurder, onderzoeken of de kandidaat-bestuurder de onverenigbaarheden opgenomen in de statuten van de vennootschap in acht neemt. Met het oog daarop dient iedere kandidaat-bestuurder aan het comité een overzicht te bezorgen van (i) de mandaten die hij bekleedt in de raad van bestuur, de raad van toezicht of een ander orgaan van andere rechtspersonen dan de vennootschap en (ii) iedere andere functie of activiteit die hij uitoefent, al dan niet bezoldigd, ten dienste van een onderneming die één van de volgende functies vervult: productie of levering van elektriciteit.

Het comité heeft in 2014 zes keer vergaderd.

Het comité wordt, met inachtneming van de vertrouwelijkheidsregels, geregeld geïnformeerd over belangrijke dossiers, zoals statutenwijzigingen, wijzigingen van het Corporate Governance Charter, wijzigingen in zijn huishoudelijk reglement en in het huishoudelijk reglement van de Raad van Bestuur, de opvolging van de leden van de Raad van Bestuur, inclusief de voorzitter en de vicevoorzitters, de opvolging van de leden van het directiecomité en de leden van de adviserende comités, alsook het onderzoek naar de overeenstemming met de vereisten inzake de volledige ontvlechting van de eigendomsstructuren ('full ownership unbundling').

Evaluatie

De Raad van Bestuur van Elia System Operator heeft in 2012 een formele procedure georganiseerd voor de evaluatie van zijn werking, die van zijn comités, alsook van de interactie tussen de Raad van Bestuur en het directiecomité. Deze procedure gebeurde in overeenstemming met de bepalingen 4.11 tot en met 4.15 van de Corporate Governance Code die de vennootschap heeft aanvaard als haar referentiecode. De resultaten van deze evaluatie zijn heel bevredigend. In 2015 is een nieuwe evaluatie voorzien.

1.6 Directiecomité

Het directiecomité is overeenkomstig artikel 9, §9 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt belast met:

- het operationeel beheer van de elektriciteitsnetten, inclusief de commerciële, technische, financiële, regelgevende en personeelsaangelegenheden verbonden aan dit operationeel beheer,
- het dagelijks bestuur van de netbeheerder,
- de uitoefening van de bevoegdheden die hem door de statuten worden toegekend,
- de uitoefening van de bevoegdheden die aan hem gedelegeerd worden door de Raad van Bestuur, binnen de grenzen van de algemene beleidsregels en -principes en de beslissingen genomen door de Raad van Bestuur.

Het directiecomité beschikt over alle nodige bevoegdheden, inclusief de bevoegdheid van vertegenwoordiging, en voldoende bewegingsruimte om de bevoegdheden uit te oefenen die aan hem werden gedelegeerd en om een bedrijfsstrategie voor te stellen en toe te passen, met dien verstande dat deze bevoegdheden geen inbreuk vormen op de controle en uiteindelijke concurrerende bevoegdheid van de Raad van Bestuur, onverminderd de verplichting van de Raad van Bestuur om zich te houden aan de wettelijke beperkingen inzake de toegang tot de commerciële gegevens en andere vertrouwelijke gegevens betreffende de netgebruikers en de verwerking ervan.

Het directiecomité houdt doorgaans tenminste één keer per maand een formele vergadering. De leden komen ook wekelijks samen in het kader van informele vergaderingen. Een lid dat niet aanwezig kan zijn, laat zich gewoonlijk vertegenwoordigen. Het afwezige lid kan, in overeenstemming met het huishoudelijk reglement van het directiecomité, via elk schriftelijk verzendingsmedium (waarvan de oorspronkelijke authenticiteit redelijkerwijs geïdentificeerd kan worden) een volmacht geven aan een ander lid van het directiecomité. Geen enkele volmachthebber mag echter meer dan twee directieleden vertegenwoordigen.

Het directiecomité heeft in 2014 13 keer vergaderd.

Het comité brengt verslag uit aan de Raad van Bestuur: elk kwartaal over de financiële situatie van de vennootschap (meer bepaald over de overeenstemming tussen het budget en de vastgestelde resultaten) en op elke vergadering van de Raad van Bestuur over het beheer van het transmissienet. In het kader van de rapportering over het beheer van het transmissienet in 2014, heeft het directiecomité de Raad van Bestuur onder meer geïnformeerd over de ontwikkelingen in de wetgeving die toepasselijk zijn op de vennootschap, over de financiële toestand van de vennootschap, de toestand van haar dochtervennootschappen, de belangrijke beslissingen van de regulatoren en de besturen, alsook over de opvolging en ontwikkeling van de grote investeringsprojecten.

Gedragscode

Elia beschikt over een gedragscode ter voorkoming van mogelijke inbreuken op de wetgeving betreffende misbruik van voorkennis en marktmanipulatie door de personeelsleden en personen met leidinggevende verantwoordelijkheid binnen de Elia groep. De gedragscode legt een reeks regels en meldingsplichten op voor de transacties door deze personen van hun effecten van Elia System Operator, conform de bepalingen van Richtlijn 2003/6/EG betreffende de handel met voorkennis en marktmanipulatie en van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en andere financiële diensten. Deze gedragscode is beschikbaar op de website van de vennootschap (www.elia.be, onder 'Elia', 'corporate governance').

Corporate governance charter en huishoudelijke reglementen van het directiecomité, de Raad van Bestuur en zijn adviserende comités

Het Corporate Governance charter en de huishoudelijke reglementen van de Raad van Bestuur, het directiecomité, het Corporate Governance comité, het vergoedingscomité en het auditcomité werden gewijzigd na de statutenwijzigingen goedgekeurd door de buitengewone algemene vergadering van Elia System Operator en Elia Asset op 20 mei 2014.

Het Corporate Governance charter en de voormelde huishoudelijke reglementen zijn beschikbaar op de website van de vennootschap (www.elia.be, onder 'Elia', 'corporate governance').

1.7 Remuneratieverslag

1.7.1 Vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur en het directiecomité

Procedure die in 2014 wordt toegepast om het remuneratiebeleid en de remuneratie van de leden van de raad van bestuur en van het directiecomité te bepalen

Het vergoedingscomité heeft overeenkomstig artikel 16.1 en artikel 15.1 van de statuten van Elia System Operator en Elia Asset een ontwerp van remuneratiebeleid voor de leden van de Raad van Bestuur en van het directiecomité opgesteld. De Raden van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset hebben dit ontwerp van remuneratiebeleid voor de leden van het directiecomité goedgekeurd. Het ontwerp van remuneratiebeleid voor de bestuurders werd goedgekeurd door de algemene vergadering van aandeelhouders van Elia System Operator en Elia Asset.

Daarnaast heeft het vergoedingscomité aanbevelingen geformuleerd omtrent het remuneratiebeleid evenals de remuneratie van de bestuurders en de leden van het directiecomité

1.7.2 Remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur

Het totale bedrag van de vergoedingen aan de veertien bestuurders in 2014 bedroeg € 641.963,96 (€ 326.753,98 voor Elia System Operator en € 315.209,98 voor Elia Asset).

De tabel hieronder bevat de brutobedragen die individueel aan iedere bestuurder werden toegekend voor Elia System Operator en Elia Asset samen.

Deze bedragen werden berekend op basis van zeven vergaderingen van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en zes vergaderingen van de Raad van Bestuur van Elia Asset in 2014. Het auditcomité vergaderde vier keer in 2014. Het Corporate Governance comité is zes keer bijeengekomen en het vergoedingscomité drie keer.

De vergoeding van de bestuurders bestaat uit een basisvergoeding van € 25.000 per jaar (€ 12.500 voor Elia System Operator en € 12.500 voor Elia Asset) en een bijkomende vergoeding van € 800 (€ 400 voor Elia System Operator en € 400 voor Elia Asset) per bijkomende vergadering na de achtste vergadering van de raad van bestuur binnen hetzelfde jaar, met inbegrip van de vergaderingen met de regulatoren. Deze twee vergoedingen worden verhoogd met een supplement van 50% voor de voorzitter en van 20% voor iedere vicevoorzitter van de raad van bestuur.

Jennifer Debatisse ⁹ (tot 20 mei 2014)	12.185,08 €
Clément De Meersman (tot 20 mei 2014)	15.109,56 €
Jacques De Smet	52.332,00 €
Luc De Temmerman ¹⁰ (sinds 20 mei 2014)	27.730,84 €
Frank Donck ¹¹ (sinds 20 mei 2014)	23.882,84 €
Cécile Flandre ¹²	32.066,00 €
Claude Grégoire ¹³	49.728,08 €
Philip Heylen	43.763,92 €
Luc Hujoel ¹⁴ (sinds 20 mei 2014)	31.578,84 €
Jean-Marie Laurent Josi	56.077,52 €
Miriam Maes ¹⁵	56.821,16 €
Jane Murphy	50.536,00 €
Dominique Offergeld	36.067,92 €
Steve Stevaert	36.067,92 €
Luc Van Nevel (tot 20 mei 2014)	21.202,1 €
Saskia Van Uffelen ¹⁶ (sinds 20 mei 2014)	23.882,84 €
Francis Vermeiren (tot 20 mei 2014)	20.471,06 €
Geert Versnick ¹⁷ (sinds 20 mei 2014)	34.913,7 €
Thierry Willemarck (tot 20 mei 2014)	17.546,58 €

Er wordt een aanvullende basisvergoeding van € 6.000 per jaar per comité (€ 3.000 voor Elia System Operator en € 3.000 voor Elia Asset) toegekend aan de bestuurders die lid zijn van een adviserend comité van de Raad van Bestuur (zijnde het auditcomité, het vergoedingscomité en het Corporate Governance comité). Daarnaast wordt een bijkomende vergoeding van € 800 (€ 400 voor Elia System Operator en € 400 voor Elia Asset) toegekend per bijkomende vergadering van een comité (m.a.w. per vergadering boven de drie vergaderingen op basis waarvan de basisvergoeding wordt berekend), met inbegrip van de vergaderingen met de regulatoren.

Deze vergoedingen dekken alle kosten, met uitzondering van de internationale reis- en verblijfkosten, die de bestuurders maken in het kader van de uitoefening van hun mandaat. Ze worden in rekening gebracht bij de exploitatiekosten van de vennootschap. Alle vergoedingen worden evenredig in verhouding met de duur van het mandaat van bestuurder toegekend.

Op het einde van elk 1e, 2e en 3e kwartaal wordt een voorschot op de jaarlijkse vergoedingen aan de bestuurders betaald. Dit voorschot wordt berekend op grond van de geïndexeerde basisvergoeding en in evenredige verhouding met de duur van het bestuurdersmandaat tijdens het betrokken kwartaal.

9 De bezoldiging van Jennifer Debatisse wordt aan de onderneming Interfin cvba uitgekeerd.

10 De bezoldiging van Luc De Temmerman wordt aan de onderneming InDeBom Strategies Comm. V uitgekeerd.

11 De bezoldiging van Frank Donck wordt aan de onderneming Ibervest nv uitgekeerd.

12 De bezoldiging van Cécile Flandre wordt aan de onderneming Belfius Insurance nv uitgekeerd.

13 De bezoldiging van Claude Grégoire wordt aan de onderneming Socofe nv uitgekeerd. Claude Grégoire was voorzitter ad interim van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset van 20 mei 2014 tot 26 juni 2014. Sinds 26 juni 2014 is hij ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van beide vennootschappen.

14 De bezoldiging van Luc Hujoel wordt aan de onderneming Interfin cvba uitgekeerd.

15 Miriam Maes is voorzitter van de Raad van Bestuur sinds 26 juni 2014.

16 De bezoldiging van Saskia Van Uffelen wordt aan de onderneming Quadrature BVBA uitgekeerd.

17 De bezoldiging van Geert Versnick wordt aan de onderneming Flemco bvba uitgekeerd. Geert Versnick is sinds 26 juni 2014 ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en Elia Asset.

In december van het lopende jaar wordt een afrekening gemaakt. Deze houdt rekening met de eventuele bijkomende vergoedingen ter aanvulling van de basisvergoeding.

Er worden geen andere voordelen in natura, aandelenopties, kredieten of voorschotten aan de bestuurders toegekend. Elia System Operator en Elia Asset hebben geen kredieten toegekend aan of voor een lid van de Raad van Bestuur.

Er zijn geen grondige wijzigingen van het huidige remuneratiebeleid voor de bestuurders gepland in de loop van 2015 en 2016.

1.7.3 Remuneratiebeleid voor de leden van het directiecomité

Het vergoedingscomité evalueert jaarlijks de leden van het directiecomité. De evolutie in het basissalaris is afhankelijk van de positionering van elk directielid ten opzichte van het referentieloon in de algemene markt en van de beoordeling van zijn/haar individuele prestaties.

Sinds 2004 wordt de Hay-methode toegepast om het gewicht van elke directiefunctie te bepalen en een marktconforme verloning te waarborgen.

De vergoeding van de leden van het directiecomité is samengesteld uit de volgende elementen:

- basisloon,
- variabele kortetermijnvergoeding,
- variabele langetermijnvergoeding,
- pensioen,
- andere voordelen.

Overeenkomstig artikel 17.9 van de statuten van Elia System Operator is een afwijking van de bepalingen van artikel 520ter, 1e en 2e lid van het Wetboek van Vennootschappen voorzien voor de leden van het directiecomité.

Wat de variabele vergoeding betreft, evalueert het vergoedingscomité de leden van het directiecomité op het einde van ieder jaar op basis van een aantal kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen. Het variabele gedeelte van de vergoeding bestaat sinds 2008 uit twee pijlers, één op korte termijn en één op lange termijn.

Basisvergoeding

Gezien de algemene marktvoorwaarden eind 2013 werd op voorstel van de voorzitter van het directiecomité beslist om, bovenop de inflatie, enkel de basislonen aan te passen voor de leden van het directiecomité die een nieuwe functie opgenomen hebben.

Alle leden van het directiecomité van Elia hebben het werknemersstatuut.

In 2014 bedroeg de basisvergoeding voor de voorzitter van het directiecomité € 373.970,50.

De recurrente vergoeding die aan de overige leden van het directiecomité werd uitbetaald, bedraagt in totaal € 1.124.965,40 (respectievelijk € 679.609,67 voor de directie in dienst van Elia System Operator en € 445.355,73 voor de directie in dienst van Elia Asset).

In 2014 werd aan alle leden van het directiecomité samen dus een totaalbedrag van € 1.498.935,90 aan basisvergoeding betaald.

Variabele kortetermijnvergoeding

De eerste pijler van de variabele vergoeding is gebaseerd op het bereiken van een aantal doelstellingen die in het begin van elk jaar worden vastgelegd door het vergoedingscomité, waarbij maximaal 25 % van de variabele vergoeding betrekking heeft op individuele doelstellingen en 75 % op het behalen van collectieve doelstellingen van de Elia groep ('short-term incentive plan').

In 2014 bedroeg de vooraf verdiende variabele kortetermijnvergoeding van de voorzitter van het directiecomité € 159.002,21.

De vooraf verdiende variabele vergoeding die in 2014 aan de overige leden van het directiecomité werd uitbetaald, bedraagt in totaal € 331.713,38 (respectievelijk € 200.533,43 voor de directie in dienst van Elia System Operator en € 131.179,95 voor de directie in dienst van Elia Asset).

In 2014 werd aan alle leden van het directiecomité samen dus een totaalbedrag van € 490.715,59 aan variabele vergoeding betaald.

Totale jaarvergoeding

In 2014 werd aan de voorzitter van het directiecomité een totale jaarvergoeding van € 532.972,71 uitbetaald.

De totale jaarvergoeding van de overige leden van het directiecomité bedraagt in totaal € 1.456.678,78 (respectievelijk € 880.143,10 voor de directie in dienst van Elia System Operator en € 576.535,68 voor de directie in dienst van Elia Asset).

Het totaalbedrag van de jaarvergoeding van alle leden van het directiecomité samen bedroeg in 2014 aldus € 1.989.651,49.

Variabele langetermijnvergoeding

De tweede pijler van de variabele vergoeding steunt op meerjarencriteria die vastgelegd worden voor 4 jaar ('long-term incentive plan'). De vooraf verdiende variabele vergoeding in 2014 kan geraamd worden op € 100.139,11 (maximumbedrag in geval van volledige realisatie van de meerjarencriteria die werden bepaald voor de betrokken tariefperiode) voor de voorzitter van het directiecomité en op € 286.909,43 voor de overige leden van het directiecomité (respectievelijk € 176.812,23 voor de directie in dienst van Elia System Operator en € 110.097,20 voor de directie in dienst van Elia Asset).

Deze bedragen worden telkens op het eind van het jaar herzien naargelang van de realisatie van de meerjarencriteria. Het eerste deel van de variabele langetermijnvergoeding werd uitbetaald in 2014 en het resterende bedrag wordt uitbetaald in 2016.

Er werden in 2014 geen andere variabele vergoedingen uitbetaald.

De vergoeding is definitief verworven op het ogenblik van de uitbetaling.

Stortingen in het extralegaal pensioen

Sinds 2007 zijn alle pensioenplannen voor de leden van het directiecomité van het type 'vaste premies ('defined contribution')', waarbij het gestorte bedrag voor belastingen wordt berekend op basis van de jaarvergoeding. In 2014 werd door Elia System Operator een totaalbedrag van € 98.341,80 gestort voor de voorzitter van het directiecomité.

Aan de overige leden van het directiecomité werd door Elia een bedrag van € 217.190,49 uitbetaald (respectievelijk € 134.209,02 voor de directie in dienst van Elia System Operator en € 82.981,47 voor de directie in dienst van Elia Asset).

Andere voordelen

De andere voordelen die aan de leden van het directiecomité worden toegekend, zoals het gewaarborgd inkomen in geval van langdurige ziekte of ongeval, de dekking gezondheidszorgen en hospitalisatie, de invaliditeits- en overlijdensverzekering, de tariefvoordelen, de andere premies, de tussenkomst in het openbaar vervoer, de terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen, de kosten die eigen zijn aan de werkgever en andere kleine voordelen worden toegekend volgens de regels die gelden voor alle kaderleden van de onderneming.

De kosten van deze andere voordelen worden voor 2014 geschat op € 71.948,63 voor de voorzitter en op € 173.870,60 voor de andere leden van het directiecomité samen (respectievelijk € 93.174,80 voor de directie in dienst van Elia System Operator en € 80.695,80 voor de directie in dienst van Elia Asset).

Er werden in 2014 geen opties op aandelen in Elia toegekend aan de leden van het directiecomité.

Bepalingen van de arbeidsovereenkomsten en vertrekvergoedingen voor de leden van het directiecomité

De arbeidsovereenkomsten van de leden van het directiecomité die na 3 mei 2010 zijn afgesloten, werden opgesteld in overeenstemming met de geldende wetgeving inzake kennisgeving en ontslag.

De arbeidsovereenkomsten die vóór 3 mei 2010 werden gesloten met de leden van het directiecomité, met inbegrip van de voorzitter, bevatten geen bijzondere modaliteiten inzake opzeg.

Aandelen van Elia System Operator in het bezit van de leden van het directiecomité

Dit is het aantal aandelen dat de leden van het directiecomité bezitten op 31 december 2014:

Leden van het directiecomité	op 31.12.2014	op 31.12.2013
Jacques Vandermeiren ¹⁸ <i>Chief Executive Officer</i> <i>Voorzitter van het directiecomité</i>	3.317	3.003
Markus Berger <i>Chief Officer Infrastructure Development</i>	9.156	7.633
Frédéric Dunon <i>Chief Officer Operations, Maintenance & Methods</i>	1.961	-
Ilse Tant <i>Chief Corporate Affairs Officer</i>	1.825	-
Frank Vandenberghe <i>Chief Officer Customers, Market & System</i>	4.749	4.552
Catherine Vandenborre <i>Chief Financial Officer</i>	1.120	794

Er werden in 2014 geen opties op aandelen in Elia System Operator toegekend aan de leden van het directiecomité. De leden van het directiecomité kunnen aandelen kopen via de bestaande kapitaalverhogingen voorbehouden aan het personeel of op de beurs.

Andere mee te delen informatie krachtens artikel 96 van het wetboek van vennootschappen en artikel 34 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een geregelende markt

Dit deel bevat informatie die overeenkomstig voormelde bepalingen in het jaarverslag dient te worden opgenomen en die niet in andere delen van het jaarverslag voorkomt.

Informatie omtrent de bijzondere zeggenschapsrechten van bepaalde houders van effecten

Overeenkomstig artikel 4.3 van de statuten van Elia System Operator en Elia Asset hebben alle aandelen van beide vennootschappen dezelfde rechten, ongeacht de categorie waartoe ze behoren, behoudens wanneer de statuten hierover anders bepalen.

In dit verband bepalen de statuten dat bepaalde specifieke rechten zijn verbonden aan de aandelen van categorie A en van categorie C met betrekking tot (i) de benoeming van de leden van de Raad van Bestuur (artikel 13.5.2 van de statuten van Elia System Operator en artikel 12.5.2 van de statuten van Elia Asset) en (ii) de goedkeuring van de beslissingen van de algemene vergadering (artikelen

¹⁸ Mandaat van Voorzitter en lid van het directiecomité tot 14 januari 2015.

28.2.1 en 28.2.2 van de statuten van Elia System Operator en artikel 27.2 van de statuten van Elia Asset).

Informatie omtrent de wettelijke of statutaire beperking van de uitoefening van het stemrecht

Overeenkomstig artikel 4.3, lid 3 van de statuten van Elia System Operator en Elia Asset worden de stemrechten verbonden aan de aandelen die rechtstreeks of onrechtstreeks worden aangehouden door bedrijven die werkzaam zijn in de productie en/of de levering van elektriciteit en/of van aardgas, geschorst.

Informatie omtrent de toepasselijke regels voor de wijziging van de statuten

In geval van wijziging van de statuten van Elia System Operator en Elia Asset zijn artikel 29 van de statuten van Elia System Operator en artikel 28 van de statuten van Elia Asset van toepassing.

Informatie omtrent de wettelijke of statutaire beperking van de overdrachten van effecten

De overdrachten van effecten worden geregeld overeenkomstig artikel 9 van de statuten van Elia System Operator.

Informatie betreffende inkoop van eigen aandelen

De toelating die aan de Raad van Bestuur van Elia System Operator werd gegeven inzake de terugkoop door de vennootschap van haar eigen aandelen in geval van een dreigend ernstig nadeel, zoals bepaald in artikel 37 van de statuten van Elia System Operator, werd vernieuwd voor een periode van drie jaar, te rekenen vanaf de publicatie van de beslissing van de buitengewone algemene vergadering van de vennootschap van 21 mei 2013.

2 STRUCTUUR VAN HET AANDEELHOUDERSCHAP OP AFSLUITINGSDATUM

Op 31 december 2014 zag de aandeelhoudersstructuur van Elia System Operator er als in de tabel hieronder uit:

	Aandelen	% Aandelen	% Stemrechten
Publi -T	27.383.507 ¹⁹	45,08	45,08
Publipart	1.526.756	2,51	2,51
Belfius Insurance (Federale Participatie- Investeringsmaatschappij) ²⁰	1.231.060	2,03	2,03
Katoen Natie Group ²¹	3.157.624	5,20	5,20
Overige Free float	27.439.317	45,18	45,18
Totaal	60.738.264	100	100

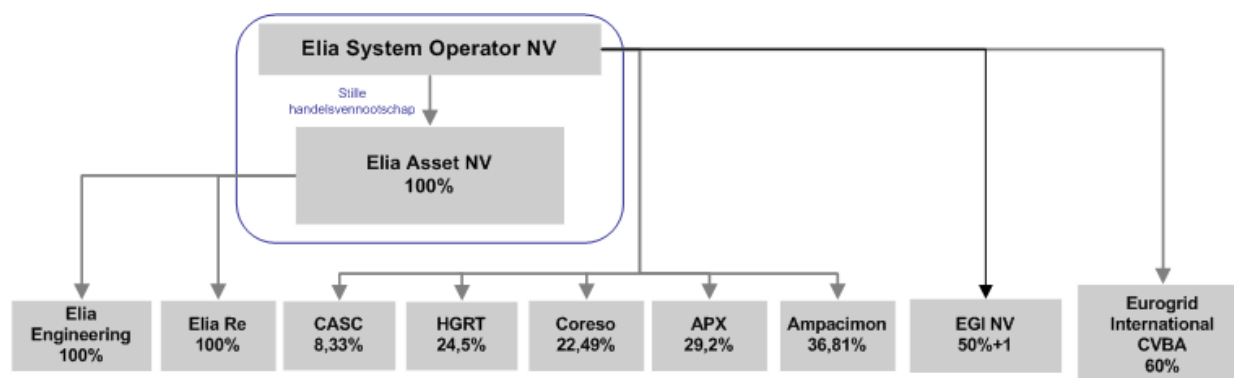
¹⁹ Volgens transparantieverklaring Publi-T/Arco van 30 januari 2013

²⁰ Volgens transparantieverklaring Publi-T/Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij van 30 oktober 2014

²¹ Volgens transparantieverklaring Katoen Natie van 29 oktober 2014.

3 STRUCTUUR VAN DE GROEP

De groepsstructuur wordt hieronder schematisch weergegeven:

De ondernemingen waar Elia hoofdaandeelhouder is, zijn de volgende:

- **Elia Asset** is de vennootschap die alle installaties van het hoogspanningsnet in eigendom heeft, die instaat voor de verdere uitbouw en het onderhoud van dit net. Elia Asset en Elia System Operator vormen één economische entiteit en handelen onder de naam Elia;
- **Eurogrid International CVBA** werd opgericht naar aanleiding van de overname van 50Hertz in Duitsland, waarin de Elia-groep 60% en IFM 40% van de aandelen bezit. De dochterondernemingen zijn Eurogrid GmbH, met inbegrip van 50Hertz Transmission en 50Hertz Offshore, Gridlab GmbH en E-Offshore A LLC.
- **Elia Grid International NV** ("EGI") werd in 2014 opgericht. De onderneming levert experts in consultancy, dienstverlening, engineering en aankopen en creëert waarde door oplossingen te bieden gebaseerd op internationale goede praktijken die volledig in overeenstemming met de gereguleerde bedrijfsomgeving werken.

De ondernemingen waar Elia System Operator een participatie in heeft:

- **APX Holding**: De APX Group is een hoogwaardige elektriciteitsbeurs voor de groothandel in Europa en beheert transparante beursplatformen voor transacties op korte en op lange termijn in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en in België. De APX Group werd opgericht in 1999 en biedt noterings-, clearing-, vereffenings- en informatiedistributieservices;
- **CASC-EU**: staat in voor alle jaar- en maandveilingen van de grenscapaciteit in de Centraal-West-Europese regio, Centraal-Zuid-Europese regio en Noord-Zwitserland (België, Frankrijk, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Italië, Zwitserland, Slovenië, Griekenland, Oostenrijk en Denemarken);
- **Coreso**: een coördinatiecentrum dat de veiligheid van de transmissienetten van de Centraal-West-Europese regio versterkt door de ontwikkeling van provisionele analyses van de elektriciteitsstromen in de netten en door de bewaking van de transmissie netten op continue real-time basis;
- **HGRT** is een holding van verschillende Europese transmissienetbeheerders die een participatie heeft in de Franse energiebeurs Powernext;
- **Ampacimon**, dat in 2010 werd opgericht, ontwikkelt systemen voor de bewaking van de ampaciteit (maximaal vermogen dat door een lijn kan gaan in functie van zijn thermische limiet) op hoogspanningslijnen. Dankzij deze systemen kunnen de transmissienetbeheerders voor elektriciteit de efficiëntie van hun netten verhogen, terwijl ze toch de veiligheid ervan maximaal vrijwaren.

De andere bedrijven van de groep zijn:

- **Elia Engineering** is een engineering consultancy bureau actief op het gebied van het ontwerpen en het project management van infrastructuur verbonden aan het hoogspanningsnetwerk en het elektriciteitsnet op zeer hoge spanning, en werkt bijna uitsluitend voor Elia Asset;
- **Elia Re** is een herverzekeringsmaatschappij gevestigd in Luxemburg, die werd opgericht om het verzekeringsbeleid te optimaliseren.

4 VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN DIE ZICH HEBBEN VOORGEDAAN NA DE SLUITING VAN HET BOEKJAAR

Na het afsluiten van het boekjaar hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan.

5 BIJZONDERE OPDRACHTEN VAN DE COMMISSARISSEN IN DE LOOP VAN HET BOEKJAAR

Elia System Operator heeft naast de gewone auditwerkzaamheden een beroep gedaan op de diensten voor van het college van commissarissen van KPMG Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door Benoit Van Roost, en Ernst & Young Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door Marnix Van Dooren.

De informatie is terug te vinden in de jaarrekening onder sectie Vol 5.15 en Vol 5.17.2

6 TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING

6.1 Balans

6.1.1 Vaste activa

De **financiële vaste activa** omvatten:

- 100% participatie Elia Asset (€ 3.304,2 miljoen);
- 60% participatie in Eurogrid International (€ 278,8 miljoen);
- 50,01% participatie in Elia Grid International (€ 2,5 miljoen);
- 29,16% deelname in APX Holding (€ 13,0 miljoen);
- 24,5% deelneming in HGRT (Holding des Gestionnaires de Réseau de Transport) (€ 8,1 miljoen);
- 22,49% participatie in CORESO (Coordination of Electricity System Operators) (€ 0,2 miljoen),
- 8,33% participatie in CASC-EU (€ 0,3 miljoen);
- 36,81% participatie in Ampacimon (€ 0,3 miljoen);
- de participatie in Elia Engineering (1 aandeel);
- de participatie in Elia Re (1 aandeel).

6.1.2 Vlottende activa

De **vorderingen op lange termijn** (€ 93,8 miljoen) bestaan uit het basisbedrag van de belastingvordering van € 93,8 miljoen en heeft uitsluitend betrekking op de fiscale controle van het boekjaar 2004. Volledige beschrijving is terug te vinden onder de rubriek "belastingen".

De **handelsvorderingen** (€ 135,3 miljoen) zijn gedaald met 16 %, dit is het gevolg van een daling van de "openstaande saldi van de klanten" met € 30,5 miljoen.

De **overige vorderingen** (€ 832,03 miljoen) bevatten hoofdzakelijk de vordering met betrekking tot een intercompany-lening ten opzichte van de dochteronderneming Elia Asset voor € 718,7 miljoen, alsook het netto saldo m.b.t. regionale & federale heffingen ten belope van € 94,4 miljoen.

De **cashpositie** bedraagt (liquide middelen en geldbeleggingen) € 130,5 miljoen t.o.v. € 224,5 miljoen in 2013. De daling is voornamelijk toe te schrijven aan het verschil tussen de terugbetaling van de Eurobond die verviel in 2014 (€ 500 miljoen) en de opname van de nieuwe Eurobond met vervaldatum 2029 voor een bedrag van € 350 miljoen.

De **overlopende rekeningen** (€ 13,0 miljoen) zijn gestegen met € 2,7 miljoen t.o.v. vorig boekjaar.

6.1.3 Eigen vermogen

Kapitaal

Op 31 december 2014 bestaat het kapitaal en de uitgiftepremies uit de volgende rubrieken:

in € miljoen	2014	2013
Begin periode	1.519,5	1.519,2
Kapitaal	1.510,4	1.510,4
Kapitaalverhoging	4,2	0,3
Uitgiftepremies	9,9	8,8
Einde boekjaar	1.524,8	1.519,5

In december vond een kapitaalverhoging plaats voor personeelsleden. Daarbij werden 170.035 aandelen op naam gecreëerd voor een bedrag van € 5,3 miljoen (waarvan € 4,2 als kapitaal en € 1,1 miljoen als uitgiftepremie). Het totaal aantal uitstaande aandelen bedraagt 60.738.264. Onder de rubriek aandeelhoudersstructuur wordt dit verder toegelicht.

Op 31 december 2014 bestaan er geen warrants en geen converteerbare obligaties die aanleiding kunnen geven tot een toename van het aantal aandelen.

Reserves en overgedragen winst:

in € miljoen	2014	2013
Wettelijke reserves	138,7	116,5
Overgedragen winst	22,6	25,8
Einde boekjaar	161,4	142,3

Indien de Algemene vergadering het voorstel van winstverdeling van de Raad van Bestuur bevestigt, dan vertonen de reserves en overgedragen winst een globaal saldo van € 161,4 miljoen (Zie ook rubriek 6.2.6.)

6.1.4 Voorzieningen

De voorzieningen dekken de mogelijke uitgaven voor de volgende risico's:

in € miljoen	2014	2013
Diverse hangende geschillen	0,4	0,3
Totaal	0,4	0,3

De voorziening voor hangende geschillen dekt de toekomstige lasten voor Elia met betrekking tot verzekerde risico's voor de waarde van de contractuele vrijstelling voor deze risico's, rekening houdend met het voorzichtigheidsprincipe.

6.1.5 Schulden

De **langlopende financiële schulden** bedragen € 2.650,5 miljoen, en bevatten naast de bestaande aandeelhouderslening, obligatieleningen en de lening bij de EIB.

De stijging van Uitgifte van obligatieleningen is te het gevolg van de uitgifte van 1 nieuwe Eurobond-lening voor een bedrag van € 350 miljoen met een looptijd van 15 jaar.

Langetermijnschulden

(in € miljoen) (Boekwaarde)	2014	2013
Aandeelhouderslening schijf A	495,8	495,8
Uitgifte van obligatieleningen	2.094,7	1.747,5
Europese Investeringsbank	60,0	60,0
Totaal	2.650,5	2.303,3
Kortlopend deel van langetermijnleningen	0	499,9
Totaal langetermijnleningen	2.650,5	2.803,2

Overzicht leningen

(in € miljoen) (Nominale waarde)	Vervaldag	Nominale waarde
Aandeelhouderslening Schijf A	2022	495,8
Uitgiften van obligatieleningen 2004 / 15 jaar	2019	500,0
Uitgiften van obligatieleningen 2009 / 7 jaar	2016	500,0
Uitgiften van obligatieleningen 2013 / 15 jaar	2028	550,0
Uitgiften van obligatieleningen 2013 / 20 jaar	2033	200,0
Uitgiften van obligatieleningen 2014 / 15 jaar	2029	350,0
Europese Investeringsbank	2016	40,0
Europese Investeringsbank	2017	20,0
Totaal Lange termijn		2.655,8
Totaal		2.655,8

Beschikbare kredietfaciliteiten

(in € miljoen)	Vervaldag	Beschikbaar bedrag	Gemiddelde interestvoet	Bedrag	
				Gebruikt	Niet gebruikt
Bevestigde kredietfaciliteiten	30/06/2017	125,0	Euribor + 0,45 %	0,0	125,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	30/06/2017	125,0	Euribor + 0,45 %	0,0	125,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	30/06/2017	100,0	Euribor + 0,45 %	0,0	100,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	30/06/2017	100,0	Euribor + 0,45 %	0,0	100,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	30/06/2017	100,0	Euribor + marge te bepalen	0,0	100,0
Niet bevestigde kredietfaciliteiten	-	100,0	Euribor + marge te bepalen	0,0	100,0
Belgisch Treasury bills programma	-	250,0	Euribor + marge te bepalen	0,0	250,0
Totaal		900,0		0,0	900,00

De **handelsschulden** (€ 146,6 miljoen) zijn gestegen met € 46,9 miljoen. De stijging wordt voor een deel verklaard door gestegen openstaande facturen en te ontvangen facturen voor groene stroom certificaten voor een bedrag van € 11,7 miljoen.

De **andere schulden** (€ 108,4 miljoen) omvatten, naast het voorgestelde dividend van € 93,5 miljoen €, hoofdzakelijk een intercompanylening van € 5,8 miljoen van Elia Engineering, aangegaan in het kader van groepsstrategie op het vlak van cashbeheer.

Overlopende rekeningen (€ 204,5 miljoen). De stijging van € 98,1 miljoen is het gevolg van de toename van het saldo "afrekeningsmechanisme", dat steeg van € 32,9 miljoen per eind 2013 tot een bedrag van € 139,9 miljoen eind 2014. Daarnaast bevat deze rubriek toe te rekenen kosten met betrekking tot de financiële lasten (€ 64,1 miljoen).

Het **afrekeningsmechanisme** omvat de afwijkingen van het door de CREG goedgekeurde budget met betrekking tot de niet-beheersbare kosten en opbrengsten. Het operationele resultaat lag € 68,8 miljoen hoger en dit belangrijke overschot is voornamelijk een gevolg van de hogere internationale inkomsten (€ 46,3 miljoen) en de lagere reële gemiddelde OLO (€ 27,4 miljoen). Daarnaast is een tijdelijk tarifair tekort (€ 32,7 miljoen) gerealiseerd, dat wordt overgedragen binnen de huidige tarifaire periode.

Afrekeningsmechanisme (in € miljoen)	2014	2013
Te verrekenen in de huidige tarifaire periode	2,6	35,4
Saldo van het boekjaren 2007-2012 te recupereren via de tarieven in de huidige tarifaire periode	2,3	6,1
Saldo van het boekjaar 2013-2014 te recupereren via de tarieven - periodes nog te bepalen	(144,8)	(74,2)
Saldo te recupereren (terug te geven) via tarieven	(139,9)	(32,7)

6.2 Resultatenrekening

6.2.1 Bedrijfsopbrengsten

Elia System Operator werd op 13 september 2002 aangeduid als netbeheerder en vanaf die datum gebruikt Elia System Operator tarieven die, in overeenstemming met de wettelijk en reglementaire bepalingen, werden goedgekeurd door de CREG.

De totale bedrijfsopbrengsten kunnen opgesplitst worden in de volgende rubrieken:

Detail bedrijfsopbrengsten (€ miljoen)	2014	2013
Aansluitingen	41,5	41,1
Gebruik van het net	608,5	495,8
Ondersteunende diensten	173,9	143,6
Internationale inkomsten	55,8	67,8
Terugneming van tekorten uit vorige boekjaren (beslissing regulator)	0,0	(3,8)
Overige	19,7	19,2
Totaal opbrengsten en diverse opbrengsten	899,4	763,7
Afrekeningsmechanisme (afwijkingen goedgekeurd)	(70,3)	(1,8)
Afrekeningsmechanisme 2013-2015	(36,6)	35,4
Totaal afrekeningsmechanisme	(106,9)	33,6
Totaal	792,5	797,3

De opbrengsten uit netaansluitingen bleven met € 41,5 miljoen op hetzelfde niveau van 2013.

De internationale inkomsten dalen met € 12,0 miljoen, voornamelijk door lagere prijzen voor congestie- en veilinginkomsten op de interconnecties met Frankrijk en Nederland.

De overige bedrijfsopbrengsten blijven stabiel ten opzichte van 2013.

Het afrekeningsmechanisme omvat de afwijkingen van het door de CREG goedgekeurde budget met betrekking tot de niet-beheersbare kosten en opbrengsten. Het operationele resultaat lag € 70,3 miljoen hoger, voornamelijk door de hogere internationale inkomsten (€ 46,3 miljoen), de lagere reële gemiddelde OLO (€ 27,4 miljoen), de lagere kosten voor ondersteunende diensten (€ 15,4 miljoen), en de lagere netto financiële lasten (€ 19,2 miljoen). Dit werd deels gecompenseerd door de verhoging van het bedrag voorzien in het nettatarief voor de buitengebruikstelling van vaste activa (daling met € 3,1 miljoen), de hogere verwezenlijking van de incentive op de vervangingsinvesteringen (daling met € 2,0 miljoen) en de lagere tarifaire verkopen (daling met € 32,6 miljoen) naar aanleiding van de invoering van de nieuwe nettatarieven goedgekeurd door de CREG (zie infra). Daarnaast werd een tijdelijk tarifair overschot (€ 36,6 miljoen) gerealiseerd, dat wordt overgedragen binnen de huidige tariefperiode.

6.2.2 Bedrijfskosten

De **diensten en diverse goederen** (€ 622,1 miljoen) zijn met € 10,8 miljoen gestegen. Deze toename is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de kosten voor aankoop ondersteunende diensten (+ € 19,2 miljoen) en de vergoedingen betaald aan buitenlandse transmissienetbeheerders voor het gebruik van hun infrastructuur in het kader van export/import van elektriciteit tussen de verschillende Europese landen (+ € 5,5 miljoen).

De bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen zijn als volgt opgesplitst:

(in € miljoen)	2014	2013
Bezoldigingen	25,2	25,0
Sociale lasten	7,3	7,3
Pensioenen en gelijkaardige verplichtingen	4,0	4,2
Overige sociale lasten	0,6	0,7
Totaal	37,1	37,2

De **bezoldigingen en sociale lasten** blijven stabiel ten opzichte van 2013.

6.2.3 Voorzieningen voor risico's en kosten

De **voorzieningen voor risico's en kosten** (€ 0,1 miljoen) omvatten aanpassingen van provisies voor hangende geschillen.

6.2.4 Financieel resultaat

De **financiële opbrengsten** bedragen € 108,2 miljoen, een daling met van € 3,4 miljoen in vergelijking met 2013.

De **financiële kosten** (€ 118,8 miljoen) omvatten vooral de intresten voortvloeiend uit de lange- en kortetermijnleningen. Deze kosten dalen met € 11,5 miljoen, ten gevolge van de lagere uitstaande schuld en de van lagere rentetarieven op de nieuw afgesloten Eurobond-leningen ten opzichte van de in 2014 terugbetaalde Eurobond en op de leningen met een variabele rentevoet.

De groep heeft renteswaps aangegaan voor een totaal bedrag van € 200 miljoen.

6.2.5 Belastingen

In 2014 bedroeg de winst over het boekjaar voor belastingen € 122,7 miljoen. Na toevoeging van de verworpen uitgaven en na aftrek van de definitieve belastbare inkomsten bedraagt de belastingkost van Elia System Operator in 2014 € 10,0 miljoen.

Naar aanleiding van een fiscale controle bij Elia System Operator nv met betrekking tot het boekjaar 2004 heeft Elia begin 2008 een aanslagbiljet ontvangen om de resterende tarifaire overschotten per 31 december 2004 te belasten. De betaalde winstbelastingen bedragen € 85,3 miljoen, plus een administratieve verhoging van 10 %. In samenspraak met haar fiscale raadsheer en met de CREG, en aangezien bij sectorgenoten gelijkaardige tarifaire overschotten niet belast werden, heeft het management van Elia besloten hiervoor een bezwaarschrift in te dienen, welke echter door de fiscus verworpen werd. Elia claimt het bedrag, inclusief moratoriuminteresten, nu integraal terug via de juridische weg. Op vrijdag 23 december 2011 heeft de Brusselse rechtbank van eerste aanleg Elia gelijk gegeven in haar belastinggeschil²² met de Belgische fiscale administratie. Door deze beslissing moest de fiscus € 118,4 miljoen aan Elia terugbetalen bestaande uit € 80,2 miljoen belastingen die tweemaal werden betaald en die dus 100% zeker moeten terugbetaald worden, € 13,6 miljoen belastingverhoging en € 24,6 miljoen verwijlinteresten. De fiscale administratie is echter op 6 februari

²² De tarieven van Elia zijn gebaseerd op geschatte opbrengsten en kosten en gebudgetteerde volumes. Op het einde van periode ontstaan hierdoor tarifaire overschotten of tekorten die verrekend moeten worden in toekomstige tarifaire tarieven. De fiscus heeft in 2008 echter geoordeeld dat de tarifaire overschotten uit het verleden 2003-2004 onmiddellijk dienden belast te worden terwijl Elia in samenspraak met de regulator dit beschouwde als een schuld aan de toekomstige tarieven. Sinds eind 2011 zijn al deze tarifaire overschotten reeds effectief teruggegeven aan de consumenten.

2012 in beroep gegaan waardoor de beslissing van de rechtbank van eerste aanleg wordt opgeschort. Verwacht wordt dat de rechtbank in hogere aanleg zich hierover ten vroegste zal uitspreken in 2016.

In de loop van 2009 en 2010 werd door de fiscus een gelijkaardige beslissing genomen met betrekking tot de aangroei van de tarifaire overschotten in 2006 en 2007. Elia ontving aanslagbiljetten van € 32,6 miljoen, plus de administratieve verhoging van 10 % en heeft besloten ook hiervoor, in analogie met het dossier 2004, bezwaarschriften in te dienen.

De tarifaire overschotten die aan de basis lagen van deze bijkomende aanslagbiljetten worden systematisch in de tarieven verrekend in de komende jaren (teruggave aan de consumenten). Daardoor is er sprake van een tijdsverschil met enerzijds een overschot gegeneerd in het verleden en met anderzijds een teruggave in de daaropvolgende jaren.

Indien dit dossier niet positief zou afgehandeld worden, zal de betaalde vennootschapsbelasting op de resterende overschotten automatisch gecompenseerd worden met de "terug te vorderen belastingen" op de geboekte teruggave aan consumenten in 2005, 2006 en 2007 en volgende periodes. Daardoor kan het basisbedrag van de vennootschapsbelasting volledig teruggevorderd worden. Indien er een resterend saldo zou zijn, dan zal dit via het tarifaire mechanisme geneutraliseerd worden.

6.2.6 Winstverdeling

De raad van bestuur zal aan de algemene vergadering van 19 mei 2015 voorstellen om de winst als volgt te verdelen:

Winst van het boekjaar	112.610.511,25
Toevoeging aan wettelijke reserve	22.270.364,24
Toevoeging Overgedragen winst	22.608.795,91
Uit te keren dividend	93.536.926,56

7 BIJKOMENDE INFORMATIE

7.1 Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer

Het referentiekader van de interne risicobeheerscontrole dat door het directiecomité geïmplementeerd is en door de Raad van Bestuur van Elia is goedgekeurd, is gebaseerd op het COSO II Framework dat ontwikkeld werd door het Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. Dit kader omvat vijf nauw verbonden basiscomponenten om een geïntegreerd proces te verzekeren voor de systemen voor interne controle en risicobeheer: de controleomgeving, de risicobeoordeling, de controleactiviteiten, de informatie en de communicatie en de monitoring.

Door deze concepten toe te passen en in zijn processen en activiteiten te integreren kan Elia zijn activiteiten onder controle houden, de efficiëntie van zijn operaties verbeteren, zijn middelen optimaal inzetten en zo bijdragen tot de realisatie van zijn doelstellingen. Hierna wordt de toepassing van COSO II binnen Elia beschreven.

7.1.1 Controleomgeving

Organisatie van de interne controle

Overeenkomstig de statuten van Elia heeft de Raad van Bestuur verschillende comités opgericht om hem te ondersteunen bij de uitoefening van zijn verantwoordelijkheden: het directiecomité, het Auditcomité, het remuneratiecomité en het Corporate Governance comité.

Het Auditcomité werd door de raad belast met het toezicht op:

1. het proces van financiële reporting;
2. de efficiëntie van de systemen voor interne controle van het beheer van de bedrijfsrisico's;
3. de interne audit en de efficiëntie ervan;
4. de statutaire audit van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening, inclusief de opvolging van alle vragen en aanbevelingen van de externe auditeurs;
5. de onafhankelijkheid van de externe auditeurs;
6. het onderzoeken van de rekeningen en het controleren van de budgetten²³.

Het Auditcomité komt driemaandelijks bijeen om deze verschillende punten te bespreken.

Het departement Finance ondersteunt het directiecomité door tijdig de correcte en betrouwbare financiële informatie ter beschikking te stellen die nodig is voor de besluitvorming betreffende de opvolging van de rentabiliteit van de activiteiten en het efficiënt beheer van de financiële diensten van de onderneming. De externe financiële reporting waaraan Elia is onderworpen omvat

1. de statutaire financiële en fiscale reporting,
2. de geconsolideerde financiële reporting,
3. de specifieke rapporteringsverplichtingen van een beursgenoteerd bedrijf,
4. en de reporting die door het regelgevend kader wordt opgelegd.

De reporting is zo georganiseerd om aan al deze verplichtingen te voldoen met inachtneming van de coherentie tussen de verschillende rapporten en om inefficiënties te vermijden.

Elia heeft een gestructureerde aanpak ontwikkeld, die bijdraagt tot de volledigheid en exactheid van de financiële informatie en rekening houdt met de termijnen voor de controle van de activiteiten en de interventie van de voornaamste betrokkenen, teneinde adequate controles en rekeningen te verzekeren.

Integriteit en ethiek

De integriteit en ethiek van Elia zijn van essentieel belang in zijn interne controleomgeving. Het directiecomité en het management communiceren regelmatig over deze principes die aan de basis liggen van de ondernemingsregels die werden opgesteld om de wederzijdse rechten en plichten van de onderneming en van haar medewerkers toe te lichten. Deze regels worden aan alle nieuwe medewerkers meegedeeld en de naleving ervan is formeel voorzien in de arbeidsovereenkomsten. De gedragscode heeft bovendien als doel inbreuken op de Belgische wetgeving inzake het gebruik van voorkennis of marktmanipulatie en verdachte activiteiten te vermijden.

Het management ziet er continu op toe dat de medewerkers de interne waarden en procedures naleven en neemt, indien nodig, de nodige maatregelen, zoals beschreven in het bedrijfsreglement en in de arbeidsovereenkomsten. De naleving van het vertrouwelijkheidsprincipe krijgt bijzondere aandacht, met name via een specifieke vertrouwelijkheidsclausule in de arbeidsovereenkomsten, en sancties in geval van overtreding.

Wegens zijn wettelijk statuut van transmissienetbeheerder voor elektriciteit is Elia onderworpen aan een groot aantal statutaire en regulatoire voorschriften die de diverse fundamentele principes definiëren zoals vertrouwelijkheid, transparantie en niet-discriminatie. Om aan deze specifieke verplichtingen te voldoen heeft Elia een 'Engagement Program' uitgewerkt dat door het Corporate Governance comité is goedgekeurd, alsook een stappenplan dat bepaalt welke initiatieven inzake controle moeten worden genomen en hun orde van prioriteit. De Compliance Officer rapporteert hierover jaarlijks aan de regulerende organen.

Rollen en verantwoordelijkheden

Het intern controlesysteem van Elia steunt op duidelijk omschreven rollen en verantwoordelijkheden op alle niveaus van de organisatie. De rollen en verantwoordelijkheden van de diverse comités binnen Elia zijn voornamelijk geïdentificeerd in het wettelijk kader dat van toepassing is op Elia, in de statuten en in het corporate governance charter.

²³ Voor meer informatie, zie deel 'Corporate Governance Verklaring – Audit Comité'

Het departement Boekhouding staat onder toezicht van de Chief Financial Officer en is belast met de statutaire financiële en fiscale reporting en de consolidatie van de verschillende dochtervennootschappen van de Elia groep. Het departement Beheerscontrole staat in voor de opvolging van de boekhouding en voor de analytische reporting en is belast met al de reporting in de regulatoire context. Het departement Investor Relations is belast met de specifieke reporting die van toepassing is op een beursgenoteerde onderneming.

Wat het proces van financiële reporting betreft, zijn de taken en verantwoordelijkheden van iedere werknemer van het departement Boekhouding duidelijk omlijnd om te waarborgen dat de geleverde financiële resultaten de financiële transacties van Elia exact en eerlijk weergeven. De belangrijkste controles en het tijdschema voor de realisatie van deze taken en controles werden geïdentificeerd en opgenomen in een gedetailleerd kader van taken en verantwoordelijkheden.

Alle entiteiten van de consolidatiekring hebben een IFRS-boekhoudhandleiding geïmplementeerd. Die geldt als referentie inzake de boekhoudkundige principes en procedures, teneinde coherentie en vergelijkbaarheid te verzekeren, alsook een correcte boekhouding en reporting binnen de Groep. Het departement Finance beschikt over de nodige instrumenten, zoals IT-tools, voor de uitvoering van zijn taken. Alle entiteiten van de consolidatiekring gebruiken dezelfde ERP-applicatie, die diverse geïntegreerde controles bevat en een gepaste taakverdeling ondersteunt.

Bovendien licht Elia de rollen en verantwoordelijkheden van al zijn medewerkers toe door middel van een beschrijving van elke functie overeenkomstig de methodologie van Business Process Excellence.

Competenties

Elia houdt in zijn processen inzake rekrutering, opleiding en retentie, rekening met het cruciale belang van de competenties en de expertise van zijn medewerkers om ervoor te zorgen dat zijn activiteiten op een betrouwbare en efficiënte wijze worden uitgevoerd. Het departement Human Resources heeft adequate beleidslijnen uitgestippeld en geeft een omschrijving van alle functies teneinde de rollen, verantwoordelijkheden en functievereisten te identificeren, alsook de kwalificaties die nodig zijn om deze te vervullen.

Elia heeft een beleid opgesteld voor het beheer van de generieke en specifieke competenties in overeenstemming met de waarden van de onderneming en moedigt al zijn medewerkers aan om opleidingen te volgen om de hun toegewezen taken efficiënt te kunnen uitvoeren. De vereisten in termen van competentieniveaus worden continu geanalyseerd door middel van formele en informele (zelf)evaluaties op verschillende tijdstippen tijdens de loopbaan van de medewerkers.

Aan alle medewerkers die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn bij de financiële reporting worden opleidingsprogramma's inzake financiële reporting aangeboden. De opleiding is zowel toegespitst op het bestaande regelgevend kader en de boekhoudkundige verplichtingen als op de activiteiten zelf, met een hoge graad van inzicht zodat de goede vragen kunnen worden gesteld.

7.1.2 Risicobeoordeling

Risicobeoordeling is een ander systeem voor interne controle dat van cruciaal belang is voor Elia om de strategische doelstellingen van zijn opdracht te realiseren; de Raad van Bestuur en de Risk Manager identificeren, analyseren en beoordelen geregeld samen de belangrijkste strategische en tactische risico's. Deze risico's worden kwalitatief en/of kwantitatief beoordeeld en in functie van hun aard en hun potentiële impact. De Risk Manager stelt vervolgens aanbevelingen voor over de beste manier om elk van deze risico's te beoordelen, daarbij rekening houdend met de interactie tussen alle met Elia verbonden risico's. Overal waar de bestaande interne controles moeten worden versterkt, worden op basis van de beoordeling preventieve, remediërende en/of corrigerende actieplannen geïmplementeerd.

De op het niveau van de Groep gedefinieerde doelstellingen oefenen trapsgewijs een invloed uit op alle niveaus van de organisatie. Ze worden jaarlijks beoordeeld om hun realisatie te controleren.

Het management van Elia is verantwoordelijk voor het invoeren van een efficiënte interne controle, die onder andere een correcte financiële reporting waarborgt. Het onderstreept het belang van het risicobeheer inzake financiële reporting door samen met het Auditcomité rekening te houden met de volledige waaier van activiteiten en de daaraan verbonden risico's. Het ziet erop toe dat de risico's correct worden weergegeven in de financiële resultaten en reportings. De risicobeoordeling gaat bovendien verder dan de gekende risico's van Elia en tracht te anticiperen op de aard en de kenmerken van opkomende risico's die een impact op de activiteiten van Elia kunnen hebben.

De voornaamste stappen in de beoordeling van de financiële risico's zijn:

1. het identificeren van de doorslaggevende elementen van de financiële reporting en de doelstellingen ervan;
2. het identificeren van de belangrijke risico's in de realisatie van de doelstellingen;
3. het identificeren van de controlemechanismen van de risico's.

De doelstellingen van de financiële reporting omvatten

1. de conformiteit van de financiële verklaringen met de algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes;
2. de transparantie en juistheid van de informatie in de financiële resultaten;
3. het toepassen van boekhoudkundige principes die aangepast zijn aan de sector en aan de transacties van de onderneming; en
4. de juistheid en betrouwbaarheid van de financiële resultaten.

De activiteiten van Elia als transmissienetbeheerder voor elektriciteit met betrekking tot zijn fysieke installaties dragen in belangrijke mate bij tot de financiële resultaten. De gepaste procedures en controles werden dan ook ingevoerd om over een volledige en realistische inventaris van de fysieke installaties te beschikken.

Elia heeft een risicobeheersingsfilosofie (Enterprise Risk Management of ERM) ingevoerd voor een correcte identificatie, analyse en beoordeling van de risico's en de acties gelinkt aan de risico's bij het verwezenlijken van de strategie van Elia te verzekeren. Deze aanpak omvat de belangrijkste beleidslijnen en procedures die omschreven zijn in de aanbevelingen betreffende het risicobeheer en het risk management charter.

Risicobeheer is een activiteit die op het niveau van de onderneming wordt gevoerd en ondersteund door alle medewerkers verantwoordelijkheden terzake toe te wijzen bij de uitvoering van hun specifieke activiteiten, zoals in het charter voorgeschreven.

Een continue beoordeling

Dankzij een aanpak die tegelijk top-down en bottom-up is, kan Elia gebeurtenissen identificeren en, in de mate van het mogelijke, erop anticiperen, en reageren op eventuele incidenten, zowel van buitenaf als binnenin de organisatie, die de realisatie van de doelstellingen kunnen beïnvloeden.

Top-down aanpak gebaseerd op de strategische risico's

Driemaandelijks worden de strategische risico's geëvalueerd in een reporting aan het Auditcomité. Telkens als een bedreiging of potentiële opportuniteiten worden vastgesteld worden actieplannen of specifieke evaluaties van nieuwe risico's uitgevoerd.

Bottom-up aanpak met betrekking tot de business

Teneinde nieuwe risico's te identificeren of veranderingen van de bestaande risico's te evalueren, blijven de Risk Manager en de managementlijn continu in contact en zijn ze alert voor veranderingen die een eventuele aanpassing van de risicobeoordeling en van de daaraan verbonden actieplannen vereisen.

Aan de hand van criteria wordt beslist of het nodig is om de processen van financiële reporting en de daaraan verbonden risico's te evalueren. Het accent ligt op de risico's in verband met de veranderingen van de financiële en regulatoire omgeving, de industriële praktijken, de boekhoudkundige normen en de ontwikkelingen van de onderneming, zoals fusies en overnamen.

Het operationeel management analyseert de risico's en stelt actieplannen voor. Ingrijpende wijzigingen van de waarderingsregels moeten door de Raad van Bestuur worden goedgekeurd.

Het Risk Management speelt een essentiële rol om Elia te helpen zijn waarde te handhaven voor de stakeholders en voor de gemeenschap. Het werkt met alle departementen samen om Elia optimale kansen te geven om zijn strategische doelstellingen te verwezenlijken en adviseert de onderneming betreffende de aard en de mogelijke gevolgen van toekomstige risico's.

7.1.3 Controleactiviteiten

Voornaamste controleactiviteiten

Elia heeft op de verschillende niveaus van zijn structuur controleactiviteiten geïmplementeerd teneinde te waarborgen dat de normen en interne procedures voor het correct beheer van de geïdentificeerde risico's worden nageleefd. Enkele voorbeelden:

1. een duidelijke taakverdeling in de processen om te vermijden dat een enkele persoon een transactie initieert, goedkeurt en registreert; met het oog daarop werden beleidslijnen voor de toegang tot de informatiesystemen opgesteld en bevoegdheden gedelegeerd;
2. auditmiddelen zijn in de processen geïntegreerd om de eindresultaten in verband te brengen met de onderliggende transacties;
3. gegevensveiligheid en –integriteit door een correcte toekenning van bevoegdheden;
4. een gepaste documentatie van de processen via de intranetapplicatie Business Process Excellence die de beleidslijnen en procedures centraliseert.

De departementsverantwoordelijken moeten ervoor zorgen dat controleactiviteiten geïmplementeerd worden met betrekking tot de inherente risico's van hun departement.

Elia neemt de nodige maatregelen om zijn controleactiviteiten te voorzien op interne of externe gebeurtenissen die een impact kunnen hebben op de bestaande processen.

Proces van financiële reporting

Voor ieder belangrijk risico inzake financiële reporting heeft Elia adequate controles gedefinieerd om de kans op fouten tot een minimum te beperken. De rollen en verantwoordelijkheden werden gedefinieerd voor het proces van afsluiting van de financiële resultaten.

Voor iedere stap werd een continue follow-up ingevoerd, met een gedetailleerde agenda van alle activiteiten van de filialen van de Groep. Controles worden uitgevoerd om de kwaliteit en de naleving van de interne en externe verplichtingen en aanbevelingen na te gaan.

Tijdens de afsluiting wordt een specifieke test uitgevoerd om belangrijke ongewone transacties te controleren (bijvoorbeeld met behulp van een data-mining-applicatie), alsook de boekhoudkundige lijnen en aanpassingen aan het einde van de periode, de transacties van de ondernemingen en de belangrijkste ramingen.

De combinatie van al deze controles biedt voldoende zekerheid dat de financiële resultaten betrouwbaar zijn. Geregelde interne en externe audits dragen ook bij tot de kwaliteit van de financiële reporting.

Bij het identificeren van de risico's die de realisatie van de doelstellingen van de financiële reporting kunnen beïnvloeden, houdt het management rekening met de mogelijkheid van foute verklaringen als gevolg van fraude en neemt het de nodige maatregelen indien de interne controle moet worden versterkt. De interne audit voert specifieke audits uit, op basis van de evaluatie van de mogelijke frauderisico's, teneinde fraude te vermijden en te voorkomen. Een data-mining-applicatie wordt gebruikt in fraudegevoelige gebieden.

7.1.4 Informatie en communicatie

Elia communiceert de relevante informatie aan zijn medewerkers om hen in staat te stellen om hun verantwoordelijkheden op te nemen en hun doelstellingen te bereiken. De financiële informatie is noodzakelijk voor de budgettering, de ramingen en de controle van de conformiteit met het regelgevende kader. Daarnaast is de operationele informatie absoluut noodzakelijk om de verschillende rapporten op te stellen die cruciaal zijn voor de goede werking van de onderneming. Elia registreert dan ook de recente en historische gegevens die nodig zijn om zijn bedrijfsrisico's te evalueren. Er worden diverse communicatiekanalen gebruikt: handleidingen, nota's, e-mails, ad-valvas informatie en intranetapplicaties.

De geïmplementeerde informatiesystemen structureren de informatie afkomstig van uiteenlopende bronnen teneinde: (i) de transacties in real time te registreren en op te volgen, (ii) de gegevens binnen de voorgeschreven termijnen en met de nodige gedetailleerdheid voor de behoeften inzake risicobeheer te registreren, (iii) de kwaliteit van de informatie te verzekeren door middel van een bespreking op verschillende niveaus: de eigenaar van de informatie valideert ze voor publicatie, het management controleert de juistheid en de betrouwbaarheid, en de IT-risico's (zoals de kwaliteit van de IT-ontwikkelingen of de stabiliteit van de gegevenstransmissie) worden door de actieplannen opgevolgd.

De financiële resultaten worden aan een interne reporting onderworpen en worden op verschillende niveaus gevalideerd. Het management dat met de financiële reporting belast is, komt geregeld samen met de overige interne diensten (operationele en controlediensten) om de informatie betreffende de financiële reporting te identificeren. Het valideert en documenteert de voornaamste assumpties die aan de basis liggen van de registratie van de reserves en de rekeningen van de onderneming.

Op het niveau van de Groep worden de geconsolideerde resultaten per segment verdeeld en gevalideerd door middel van een vergelijking met de historische cijfers en een vergelijkende analyse tussen de ramingen en de werkelijkheid. Deze financiële informatie wordt maandelijks aan het directiecomité gerapporteerd en driemaandelijks met het Auditcomité besproken. De voorzitter van het Auditcomité informeert vervolgens de Raad van Bestuur.

7.1.5 Monitoring

Elia evalueert continu of zijn benadering van het risicobeheer adequaat is. De monitoringprocedures zijn een combinatie van de monitoringactiviteiten die tijdens het normale verloop van de business worden uitgevoerd en ad hoc evaluaties met betrekking tot specifieke thema's.

De monitoringactiviteiten omvatten (i) een maandelijks reporting van de strategische indicatoren aan het directiecomité en het management, (ii) een follow-up van de belangrijkste operationele indicatoren op het niveau van de departementen, (iii) een maandelijks financiële reporting, met een onderzoek van de afwijkingen ten opzichte van het budget, van de vergelijkingen met voorafgaande periodes en van de gebeurtenissen die een impact kunnen hebben op de kostencontrole.

De feedback van derden wordt eveneens in rekening genomen op basis van diverse bronnen zoals (i) de beursindicatoren en de rapporten van de noteringsinstantie, (ii) de waarde van het aandeel, (iii) de rapporten van de federale en regionale regulatoren over de naleving van het wettelijk en regelgevend kader en (iv) de rapporten van de veiligheids- en verzekeringsmaatschappijen.

Door de gegevens afkomstig van externe bronnen met de intern gegenereerde gegevens te vergelijken en aan de hand van de daaruit voortvloeiende analyses kan Elia zich continu verbeteren.

De interne audit speelt ook een sleutelrol op het gebied van monitoring door onafhankelijke reviews te realiseren van de belangrijkste financiële en operationele processen met betrekking tot de reglementeringen die op Elia van toepassing zijn. De resultaten van deze reviews worden aan het Auditcomité gerapporteerd om het te ondersteunen in zijn opdracht betreffende het toezicht op de efficiëntie van de interne controlesystemen, het risicobeheer en de processen voor financiële reporting van de onderneming.

De wettelijke entiteiten van de Groep zijn bovendien aan een externe audit onderworpen. Deze audit omvat in het algemeen de evaluatie van de interne controle en beoordeelt de (jaarlijkse en halfjaarlijkse) statutaire en geconsolideerde financiële resultaten. De externe auditeurs geven aanbevelingen om de interne controlesystemen te verbeteren. Deze aanbevelingen, de actieplannen en hun implementatie zijn het voorwerp van een jaarlijkse reporting aan het Auditcomité. Het Auditcomité rapporteert aan de Raad van Bestuur betreffende de onafhankelijkheid van de auditeur of van de statutaire auditmaatschappij en bereidt een ontwerp van resolutie voor de aanduiding van de externe auditeurs voor.

7.2 Risico's en onzekerheden waarmee het bedrijf wordt geconfronteerd

7.2.1 Reglementaire risico's en inkomstenrisico's

Internationaal

De twee transmissienetbeheerders voor elektriciteit binnen de Elia groep anticiperen proactief op de Europese regelgevingen, op de nieuwe richtlijnen en regels die op Europees niveau worden voorbereid of die op omzetting in Belgisch recht wachten, om de onzekerheden zoveel mogelijk te beperken.

Elia behoort tot de Europese koplopers, als men ze bekijkt vanuit het oogpunt van de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van het management; dit zijn twee elementen die vervat liggen in het 'derde pakket' van maatregelen voor de ontwikkeling van een interne gas- en elektriciteitsmarkt die de Europese Commissie heeft opgesteld.

De bepalingen van dit derde Europese pakket zijn in Belgische wetgeving omgezet. Krachtens deze bepalingen zal Elia System Operator aan nieuwe procedures worden onderworpen, zoals de certificering als 'fully-owned unbundled TSO'. Deze nieuwe procedures kunnen regulatoire risico's inhouden voor de onderneming. Elia is een gecertificeerde transmissienetbeheerder volgens het 'full ownership unbundling' model, maar dient voortdurend te voldoen aan de verplichtingen van deze certificering. Daarnaast blijft Elia een actieve rol spelen in projecten die bedoeld zijn om een geïntegreerde Europese energiemarkt uit te bouwen, zoals de Europese Commissie die nastreeft.

Hoewel deze licentie niet beperkt is in de tijd, kan ze worden ingetrokken indien Elia niet beschikt over onder andere het personeel, de technische en/of financiële middelen om een continu en betrouwbaar beheer van het net te verzekeren in overeenstemming met de vigerende wetgeving en de onafhankelijkheidseisen opgenomen in artikel 9 van de Elektriciteitsrichtlijn van de Europese Unie. Een dergelijke intrekking zou een negatieve materiële impact op Elia hebben.

Elia behoort daarenboven tot de stichtende leden van ENTSO-E, de Europese organisatie van netbeheerders die in december 2008 werd opgericht en die 41 transmissienetbeheerders uit 34 landen verenigt, onder meer uit de landen van de Europese Unie. Deze vereniging neemt onder andere de rol op zich van het Europees Netwerk van Transmissienetbeheerders, zoals bepaald in het derde pakket.

Nationaal

Het Belgisch wettelijk kader werd vastgelegd bij de omzetting van de eerste Europese richtlijn over de interne elektriciteitsmarkt in de Elektriciteitswet van 29 april 1999. Met de wijziging van 8 januari 2012 werd de Elektriciteitswet op het 3e pakket Europese richtlijnen afgestemd.

De winst van de vennootschap wordt in ruime mate bepaald door een mechanisme van billijke vergoeding, waaraan voor de periode 2012-2015 twee over 4 jaren gespreide incentives zijn toegevoegd. Het financieel resultaat van Elia wordt dus elk jaar beïnvloed door de evolutie van de Belgische lineaire obligaties (OLO op 10 jaar), door de verwezenlijking en/of de eventuele overschrijding van de efficiëntieverbeteringsfactoren, en de analyse door de federale regulator van de verschillende budgetrubrieken.

Op 22 december 2011 werden de tarieven en mechanismen die de rentabiliteit van Elia als transmissienetbeheerder in België bepalen door de CREG goedgekeurd voor een nieuwe tariefperiode van 4 jaar vanaf 1 januari 2012. De voor deze goedkeuring gebruikte methodologie is slechts tijdelijk aangezien het derde pakket van Europese richtlijnen op die datum nog niet in Belgisch recht was omgezet.

Naar aanleiding van de annulering door het Hof van Beroep van Brussel van de door de CREG goedgekeurde tarieven in februari 2013 heeft de CREG op 16 mei 2013 het door Elia ingediend bijgesteld tariefvoorstel goedgekeurd op basis van de aangepaste berekeningsmethode voor de transmissietarieven. Tegen deze nieuwe tarieven is opnieuw beroep aangetekend door derden, dat nog steeds loopt. Dit houdt in het algemeen een risico inzake wet- en regelgeving in waarmee Elia moet rekening houden.

Met zijn beslissing van 18 december 2014 betreffende de tariefmethodologie voor het transmissienet en het elektriciteitsnet met een transmissiefunctie heeft de CREG een stabiele methodologie ingevoerd. Deze methodologie zal gebruikt worden om de transmissietarieven voor de volgende reguleringsperiode(s) van 2016 tot 2019 vast te leggen. Elia zal in 2015 een tariefvoorstel moeten indienen waardoor het aan zijn verplichtingen zal kunnen voldoen.

Anderzijds hangt de omzet van Elia ook af van de hoeveelheid energie die via zijn net wordt vervoerd en dus van de economische activiteit van zijn klanten en de gemeenschap in het algemeen die de onderneming bedient. Zijn omzet wordt ook bepaald door de snelle toename van decentrale elektriciteitsproductie die rechtstreeks in de distributienetten wordt geïnjecteerd. Door de daling van het verbruik van de industriële en residentiële klanten als gevolg van de vertraging van de economische activiteit sinds 2009 kunnen de werkelijk vervoerde elektriciteitsvolumes afwijken van de ramingen op basis waarvan de regulator de tarieven voor de periode 2012-2015 heeft bepaald. Afhankelijk van de geldende wetgeving zullen dit inkomstentekort en/of de extra kosten, zoals de behoefte aan bijkomende financiering, gecompenseerd worden door de tarieven van de volgende regulatoire periodes. Het effect op het elektriciteitsverbruik en de injectie vanuit de verschillende klantsegmenten en de onzekerheid over de vooruitzichten voor een opflakking van de economische activiteit bij de industriële klanten blijven dus een risico voor de liquiditeitspositie van Elia.

De inkomsten van Elia worden beïnvloed door de dividenden die Elia ontvangt van de ondernemingen waarin hij een belang heeft, en in het bijzonder de dividenden van 50Hertz via Eurogrid International.

Regionaal

Wat de regelgeving betreft, bestaan er in België ook risico's op regionaal vlak. Zo kunnen de tegenstrijdigheden tussen de verschillende regelgevingen, bijvoorbeeld wat de technische reglementen betreft, voor Elia de uitoefening van zijn taken bemoeilijken. De evolutie in deze regelgeving en de wijzigingen die in de toekomst zullen worden aangebracht, kunnen eveneens een impact hebben op de aansprakelijkheid van de vennootschap bij een stroomonderbreking of, in het kader van een eventuele staatshervorming, op de bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het regionale niveau inclusief de bevoegdheid inzake de goedkeuring van de transmissietarieven. Daarbij komt dat door de onzekerheid op het vlak van de regelgeving met betrekking tot sommige toeslagen, onder andere deze met betrekking tot het mechanisme van de groenestroomcertificaten, het risico voor de liquiditeits- en investeringsbehoeften toeneemt.

7.2.2 Operationele risico's

Energie-evenwicht

Ieder jaar tracht Elia om via zo goedkoop mogelijke contracten over de nodige reserves te beschikken om in hun respectievelijke regelzones continu het evenwicht tussen productie en verbruik in stand te houden. Daartoe analyseert zij, zowel op nationaal als op Europees niveau, de mogelijkheden om het toenemende aandeel van productie-eenheden voor elektriciteit uit hernieuwbare bronnen met een variabel karakter op een veilige manier in het elektrische systeem te integreren. De toename, ook op Europees niveau, van het aantal eenheden op basis van warmtekrachtkoppeling en hernieuwbare energie dat op de distributienetten wordt aangesloten, en de toekomstige aansluiting van grote offshore windmolenparken brengen ook nieuwe uitdagingen met zich op het vlak van het operationele beheer van de netten en de verdere uitbouw van hun infrastructures.

Een nieuwe en belangrijke ontwikkeling in 2014 was de negatieve evolutie van de Belgische nationale elektriciteitsproductie als gevolg van sluitingen en buitengebruikstellingen van productie-eenheden. Dit resulteerde in een algemene daling van de beschikbare productiecapaciteit voor de Belgische verbruikers. Als gevolg van deze gewijzigde omstandigheid op het vlak van de stroomvoorziening werden er strategische elektriciteitsreserves aangelegd voor de winter van 2014-2015. Deze reserves bestaan uit gereserveerde productiecapaciteit die buiten de elektriciteitsmarkt wordt gehouden en die de TNB kan benutten indien de elektriciteitsbevoorrading ontoereikend is.

Elia verwacht dat er in 2015 nog productie-eenheden zullen sluiten en buiten gebruik worden gesteld waardoor een toch al gespannen situatie wat de bevoorrading betreft nog zal verslechteren. De transmissienetbeheerder zal dus een beroep moeten blijven doen op strategische reserves tot op een niveau dat met de nodige omzichtigheid wordt bepaald.

Bovendien zijn de veranderende tendensen in de injecties en de afnames en de versterking van de interconnectiecapaciteit tussen de lidstaten van de Unie afhankelijk van toelatingen en vergunningen die door lokale, regionale, nationale en internationale instanties moeten worden afgeleverd. Het tijdig verkrijgen van deze vergunningen en goedkeuringen vormt een cruciale uitdaging voor het naleven van de uitvoeringstermijnen. Deze toelatingen en vergunningen kunnen daarenboven voor de bevoegde rechtbanken en gerechtshoven worden betwist.

Naast een toename van de volumes aan decentrale, variabele elektriciteitsproductie en een vermindering van decentrale productiecapaciteit, wordt Elia ook geconfronteerd met de veroudering van zijn assets. Deze drie factoren maken het nog ingewikkelder om het energie-evenwicht te bewaren.

Stroomonderbrekingen

Het net van Elia behoort tot de meest betrouwbare in Europa. Toch kan wegens onvoorziene gebeurtenissen, zoals bijzondere weersomstandigheden, de goede werking van één of meerdere infrastructuurelementen onderbroken worden. In de meeste gevallen hebben deze gebeurtenissen geen impact op de stroombevoorrading van de verbruikers, omdat de netten die Elia beheren een vermaasde structuur hebben. Hierdoor kunnen de aangesloten verbruikers langs verscheidene wegen worden bereikt. In extreme gevallen kan het elektrische systeem door een incident echter gedeeltelijk of volledig uitvallen (lokale of algemene black-out). Dergelijke onderbrekingen kunnen het gevolg zijn van natuurlijke fenomenen of onvoorziene gebeurtenissen, maar ook van operationele problemen in België of in het buitenland. De Elia groep houdt op geregelde tijdstippen crisisoefeningen om optimaal op deze situaties te kunnen inspelen. In geval van een aan Elia toe te schrijven fout beperken de algemene voorwaarden van de standaardcontracten de aansprakelijkheid van Elia tot een redelijk niveau. Het verzekeringsbeleid beoogt de beperking van de financiële impact van deze risico's.

Elektronisch, informatica- en telecommunicatierisico

De invoering en integratie van elektronische, informatica- en telecommunicatietechnologieën voor het operationeel beheer, de communicatie en het toezicht (zoals de slimme netten of smart grids) in de elektrische systemen heeft de aard van de elektrische systemen en infrastructuur, die door netbeheerders zoals Elia worden aangewend, gewijzigd.

Het falen van het telecommunicatienetwerk of van de ondersteunende informaticasystemen voor het beheer van het elektrische systeem kan problemen veroorzaken op het gebied van de werking van het elektrische systeem. Elia neemt de nodige maatregelen om het informaticanetwerk en de bijbehorende informaticasystemen in de mate van de technische en financiële mogelijkheden te ontdebellen. Elia heeft recovery-plannen opgesteld voor de meest cruciale IT-systemen en test deze geregeld uit. Het is evenwel onmogelijk om de eventualiteit van een defect aan de componenten van het telecommunicatienet en de informaticasystemen volledig uit te sluiten. Voor Elia komt het erop aan om bij problemen met deze systemen de impact voor zijn klanten maximaal te beperken.

Milieurisico

De resultaten van Elia kunnen worden beïnvloed door uitgaven die worden gedaan om aan de milieuwetgeving te voldoen. Hetzelfde geldt voor kosten die worden gemaakt voor de uitvoering van preventieve of remediërende maatregelen of om in te gaan op de vragen van derden. Het milieubeleid wordt uitgewerkt en op de voet gevolgd om deze risico's onder controle te houden. Aangepaste provisies worden aangelegd telkens als de aansprakelijkheid van Elia met betrekking tot saneringskwesaties in het geding kan komen. Op dit moment worden er analyses uitgevoerd voor klassieke milieurisico's en elektrische en magnetische velden die kunnen leiden tot een herziening van bestaande provisies of de aanleg van nieuwe provisies.

Risico in verband met de vergunningen

Elia heeft als opdracht een elektriciteitsnet uit te bouwen dat aan de energiebehoeften van zijn klanten voldoet, alsook aan de ontwikkeling van de energiesector in de richting van een meer decentrale productie, waardoor de netten moeten worden versterkt.

De elektriciteitsinfrastructuur moet dan ook versterkt of uitgebouwd worden en daarvoor zijn vergunningen nodig. Soms gaat het verkrijgen van vergunningen gepaard met een lange dialoog met omwonenden en met de overheden, waardoor de bouw van deze infrastructuur vertraging kan oplopen.

Risico's op juridische geschillen

De vennootschap voert haar activiteiten op zodanige wijze uit dat het risico op juridische geschillen tot een minimum wordt beperkt. Niettemin gebeurt het dat de vennootschap betrokken raakt in juridische geschillen. Indien nodig, worden hiervoor gepaste provisie's aangelegd.

Veiligheid en welzijn

De Elia groep beheert installaties waar ongevallen of agressie van buitenaf lichamelijke schade kunnen veroorzaken aan mensen. Personen die in of in de buurt van installaties voor elektriciteitstransmissie werken, kunnen bij ongeval, fout of nalatigheid worden blootgesteld aan het risico van elektrocutie. De veiligheid en het welzijn van mensen (eigen personeelsleden of derden) vormen een dagelijks aandachtspunt voor de directie, het management en het personeel van de Elia groep. Elia beschikt over een gezondheids- en veiligheidsbeleid, voert veiligheidsanalyses uit en promoot een veiligheidscultuur.

Risico's verbonden aan de interne controlemechanismen

Elk intern proces beïnvloedt op zijn manier het bedrijfsresultaat. Het stelsel van meerjarentarieven vergroot de noodzaak om de globale efficiëntie van het bedrijf jaar na jaar nog te verbeteren. Daarom wordt de doeltreffendheid van de interne processen regelmatig gecontroleerd met behulp van prestatie-indicatoren en/of audits, teneinde de gepaste controle ervan te garanderen. Dit aspect staat onder toezicht van het auditcomité, dat de werkzaamheden van de dienst Interne Audit & Enterprise Risk Management aanstuurt en opvolgt.

7.2.3 Financiële risico's

Bij de uitoefening van zijn activiteiten is de Groep blootgesteld aan uiteenlopende financiële risico's: het marktrisico (meer bepaald het interestrisico, het inflatierisico, het belastingrisico en een beperkt wisselkoersrisico), het liquiditeitsrisico, en het kredietrisico. De risico's waaraan de onderneming is blootgesteld, worden geïdentificeerd en geanalyseerd om de limieten en gepaste controles te bepalen, en toe te zien op de risico's en de naleving van deze limieten. Met dat doel heeft de Groep de verantwoordelijkheden en specifieke procedures vastgelegd, in het bijzonder met betrekking tot de financiële instrumenten die moeten worden aangewend en de exploitatielimieten voor de beheersing van deze risico's. Deze procedures en de betrokken systemen worden geregeld herzien om elke wijziging op het gebied van de marktomstandigheden en activiteiten van de Groep in aanmerking te nemen. De financiële impact van deze risico's is beperkt aangezien Elia werkt volgens het Belgische regelgevend kader. Zie hoofdstuk 'Regelgevend kader' in het geconsolideerde jaarverslag voor meer informatie.

Om hun investeringen te financieren en hun strategische doelstellingen op korte en op lange termijn te bereiken, doet Elia een beroep op de kapitaalmarkten. Op het tijdstip dat dit verslag wordt opgesteld, heeft het economisch en financieel klimaat in Europa nog steeds een negatieve impact op de banken en de economie van de EU-lidstaten. De ondermaats presterende Europese economie zet druk op de krediet- en kapitaalmarkten in een financieel systeem dat sterk onderling verbonden is en kan overslaan op hun vermogen om bedrijfsleningen toe te kennen. Als deze externe situatie van een algemeen beperktere toegang tot kredietbronnen zou voortduren, kan dit in sommige gevallen de financieringsmogelijkheden van Elia beperken. Een dergelijke situatie kan een nadelige invloed uitoefenen op de groei van Elia en op het nastreven van hun doelstellingen. Elia wordt gedeeltelijk gefinancierd door kredietfaciliteiten met een variabele rente. Hoewel een financieringsbeleid werd goedgekeurd dat streeft naar een optimale verhouding tussen vaste en variabele rentevoeten en hoewel geschikte financiële instrumenten worden gebruikt om het financieel risico af te dekken, kan een wijziging in de rentevoeten een impact hebben op de financiële lasten die in een volgende tariefreguleringsperiode (of in dezelfde periode in geval van een uitzonderlijke wijziging in de lasten) worden doorgerekend. De financiële lasten hangen ook af van de kredietrating van de vennootschap. Elia kan geen totale bescherming garanderen in geval van aanzienlijke wijzigingen in de rentevoeten of in geval van verlaging van zijn rating. Meer informatie vindt u in het geconsolideerde jaarverslag onder het hoofdstuk 'financiële risico's en derivaten'.

Naar aanleiding van de nieuwe Belgische wetgeving en regelgeving inzake decentrale of hernieuwbare productie, meer bepaald op basis van zonnepanelen en windturbines, hebben de federale en gewestregeringen de toekenning van 'groenestroomcertificaten' als financieel steunmechanisme voor hernieuwbare energie ingesteld. Elia is verplicht deze certificaten tegen een gegarandeerde minimumprijs te kopen. Dat houdt een liquiditeitsrisico in, omdat deze

groenestroomcertificaten als call-opties zullen worden aangewend en het niet zeker is of ze zullen worden uitgeoefend. Elia kan bijgevolg onverwachts geconfronteerd worden met grote hoeveelheden groenestroomcertificaten die Elia dan verplicht moet kopen, hetgeen een risico voor de liquiditeitspositie van Elia inhoudt. Elia heeft echter een beroep gedaan op de CREG om de tarieven aan te passen om eventuele tekorten te recupereren als gevolg van verschillen tussen de uitgaven verbonden aan de openbare dienstverplichtingen en de inkomsten uit de goedgekeurde toeslagen om deze uitgaven te dekken. In een poging om een sterke stijging van dit tarief te voorkomen, heeft de Waalse regering een wettelijke mogelijkheid gecreëerd en bevestigd waardoor Elia kan vragen om groenestroomcertificaten bij een goedgekeurde externe partij te plaatsen om zo het aantal op te kopen groenestroomcertificaten tijdelijk te beperken.

Elia heeft de regulatoire mechanismen en de mechanismen voor de planning van de liquiditeiten ingevoerd waarmee het daaraan verbonden liquiditeitsrisico gedeeltelijk kan worden opgevangen.

Wegens de onvoorspelbaarheid waarmee deze call-opties kunnen worden uitgeoefend, kan Elia geen volledige bescherming garanderen tegen aanzienlijke veranderingen van hetzij de gewaarborgde minimumprijs, hetzij het volume van de groenestroomcertificaten, de marktprijzen voor de groenestroomcertificaten of de evoluties van het wettelijk en regelgevend kader op federaal en gewestelijk niveau.

7.2.4 Omgevingsfactoren

Macro-economische risico's

De onzekerheid en de volatiliteit van alle Europese economieën is nu al een tijdlang toegenomen. De verwachtingen voor een economisch herstel na de veelzijdige financiële crisis die begonnen is in 2007/2008 zijn voorbarig gebleken. Daardoor blijven de Europese economieën kwetsbaar.

Zes jaar na het begin van de financiële crisis worden we nog steeds geconfronteerd met een economische stagnering en een zwak financieel systeem dat onder historisch hoge druk staat. De globale vraag blijft, tot op verschillende hoogtes, ontoereikend in alle economieën. Investerings en consumptie zijn nog niet veerkrachtig genoeg om een economische groei te creëren die sterk genoeg is om banen te scheppen, schulden terug te betalen en opnieuw een virtueuze economische cyclus op gang te brengen.

Tegelijkertijd blijft het financiële systeem in Europa fragiel, met een concentratie van banken en financieringsinstellingen die een doorgaans hoge verhouding van activa tot vermogen niet kunnen voorkomen. Tegen het einde van 2014 zagen we de eerste tekenen van een uitbreidende deflatie die deden denken aan de twee verloren decennia van ondermaatse economische prestaties in Japan. In tegenstelling tot Japan blijft Europa, ondanks een sterke economische integratie, echter een groep van op elkaar inspelende nationale economieën met heel uiteenlopende koopkrachten, uiteenlopende gezinsspaarquoten en een monetaire unie die, hoewel ze sterker is dan in 2012, nog niet voltooid is.

Even belangrijk, eind 2014 wordt de politieke eensgezindheid van de Europese lidstaten met betrekking tot het langverwachte economische herstel op de proef gesteld. Zowel op binnenlands als op Europees niveau blijft er onenigheid bestaan over de beste reeks van economische beleidslijnen voor de nabije toekomst en dit kan een snel en volledig economisch herstel in de weg staan. De lidstaten willen vooral voorkomen dat de Griekse schuld de financiële markten en de monetaire unie zou overspoelen.

De olieprijsen liggen intussen opnieuw iets dichterbij het historische gemiddelde en de Europese Centrale Bank zal in 2015 wellicht een versie lanceren van de 'kwantitatieve versoepeling' van de Federal Reserve en de Bank of England, waarbij er in wezen financiële activa opgekocht worden om liquide middelen te injecteren in het systeem. Toch kunnen een periode van economische stagnering, het risico van deflatie en vlagen van volatiliteit op de financiële markten niet uitgesloten worden in de nabije toekomst. Deze situatie zou schadelijk zijn voor de koopkracht van de individuen en maatschappijen waar nutsbedrijven als Elia uiteindelijk afhankelijk van zijn.

Tot slot blijven de geopolitieke spanningen in Oekraïne hoog oplopen tussen West-Europa en Rusland en dat vormt een risico voor de betrouwbaarheid van Russische gasstromen. Hoewel je zou kunnen argumenteren dat tegen een prijs van zo'n \$ 50 - € 60 per vat olie Rusland het verlies van inkomsten uit olie moet compenseren met inkomsten uit gas, kunnen onderbrekingen in de gasstromen om andere dan economische redenen niet uitgesloten worden. Als dit risico werkelijkheid zou worden en gezien de Europese afhankelijkheid van Russisch gas, zou dit een negatieve impact kunnen hebben op de algemene capaciteit in Europa om het Europese net te bevoorraden nu de reservecapaciteit op basis van kernenergie blijft dalen.

Risico inzake human resources

Elia voert een actief imago- en rekruteringsbeleid. De onderneming streeft ernaar een adequaat expertise- en kennisniveau te handhaven in een gespannen arbeidsmarkt. Dit is een voortdurend risico wegens de hoge specialisatiegraad van zijn activiteiten en de toegenomen complexiteit van de betrokken vakgebieden.

Imagorisico

Zeer algemeen kunnen zich bepaalde omstandigheden voordoen die het imago van het bedrijf negatief kunnen beïnvloeden. Elia tracht de vertrouwelijkheid van gegevens te garanderen met behulp van een intern controlemechanisme. Het valt echter nooit uit te sluiten dat externe partijen onoordeelkundig omspringen met informatie waarover zij beschikken. Dit kan een effect hebben op de beurskoers van de onderneming.

Overige

Elia is zich ervan bewust dat er nog andere risico's kunnen bestaan waarvan het bedrijf op dit moment nog geen kennis heeft. Sommige risico's kunnen vandaag verwaarloosbaar lijken, maar dit sluit niet uit dat ze in de toekomst belangrijker kunnen worden. De hier gehanteerde onderverdeling geeft geen enkele indicatie van de potentiële gevolgen van de opgesomde risico's.

7.3 Regelgevend kader en tarieven

7.3.1 Federale wetgeving

De Elektriciteitswet vormt de algemene basis van het regelgevende kader en bevat de belangrijkste principes die van toepassing zijn op de activiteiten van Elia als beheerder van het transmissienet voor elektriciteit in België.

Deze wet werd grondig gewijzigd op 8 januari 2012 door de omzetting op federaal niveau van het derde pakket van Europese richtlijnen. De nieuwe Elektriciteitswet die eruit voortvloeit:

- verscherpt de ontvlechting van de transmissieactiviteiten;
- bepaalt meer in detail de regels m.b.t. het beheer van en de toegang tot het transmissienet;
- herdefinieert de wettelijke opdracht van de transmissienetbeheerder, en breidt ze meer bepaald uit tot de offshore gebieden die binnen het rechtsgebied van België vallen; en
- verruimt de bevoegdheden van de regelgevende instantie, in het bijzonder voor het opstellen van methodes voor het bepalen van de transmissietarieven.

Verscheidene Koninklijke besluiten en in het bijzonder het koninklijk besluit inzake het federaal technisch reglement bevatten meer gedetailleerde elementen met betrekking tot het regelgevend kader. De beslissingen van de regelgevende overheid vullen dit kader aan, wat resulteert in het regelgevende kader waarbinnen Elia zijn activiteiten uitoefent.

7.3.2 Gewestelijke wetgeving

De drie Belgische gewesten zijn op hun respectievelijke grondgebieden verantwoordelijk voor de distributie en de lokale transmissie van elektriciteit op netten met een spanning gelijk aan of lager dan 70 kV. De gewesten zijn niet verantwoordelijk voor het bepalen van de transmissietarieven, wat een federale bevoegdheid is. Het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest hebben ook de bepalingen van het derde Europese pakket die hen aanbelangen in hun normatief kader omgezet. De gewestdecreten werden aangevuld met verscheidene andere voorschriften over aangelegenheden als openbare dienstverlening, hernieuwbare energie en toelatingsprocedures voor leveranciers.

7.3.3 Regelgevende instanties

Zoals de EU-wetgeving het vereist, wordt de Belgische elektriciteitsmarkt door onafhankelijke regulatoren bewaakt en gecontroleerd.

Federale regulator

De CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) is de federale regulator. Haar bevoegdheden met betrekking tot Elia omvatten o.a.:

- het goedkeuren van de standaardvoorwaarden van de drie belangrijkste contracten die de vennootschap op federaal niveau gebruikt: aansluitings-, toegangs- en ARP-contracten;
- het goedkeuren van het systeem voor capaciteitstoewijzing aan de grenzen tussen België en zijn buurlanden;
- het goedkeuren van de benoeming van de onafhankelijke leden van de Raad van Bestuur;
- het bepalen van de tariefmethodologieën die de netbeheerder moet naleven om de goedkeuring te verkrijgen van de tarieven voor de aansluiting op en het gebruik van het net en van de tarieven voor de levering van ondersteunende diensten door Elia;
- het afleveren van een certificaat om zeker te zijn dat de netbeheerder wel degelijk de eigenaar is van de infrastructuur die hij beheert en voldoet aan de voorschriften inzake onafhankelijkheid ten opzichte van producenten en leveranciers.

Gewestelijke regulatoren

De exploitatie van elektriciteitsnetten met een spanning gelijk aan of lager dan 70 kV valt onder de bevoegdheid van de respectievelijke gewestelijke regulatoren. Elk van hen kan van om het even welke beheerder (met inbegrip van Elia wanneer deze dergelijke spanningsnetten exploiteert) eisen om alle specifieke bepalingen van de gewestelijke voorschriften inzake elektriciteit na te leven, op straffe van administratieve boetes of andere sancties. De gewestelijke regulatoren hebben geen bevoegdheid over de bepaling van de elektriciteitstransmissietarieven. De tariefbepaling voor de elektriciteitsnetten die een transportfunctie hebben is uitsluitend een bevoegdheid van de CREG.

7.3.4 Tariefbepaling

Tariefregelgeving

Op 24 november 2011 werd een besluit tot vaststelling van de voorlopige methoden voor het berekenen en vastleggen van de tarifaire voorwaarden inzake aansluiting op en toegang tot het elektriciteitsnet met een transmissiefunctie door de CREG goedgekeurd en gepubliceerd. De CREG heeft deze voorlopige methodologie toegepast voor de goedkeuring op 22 december 2011 van het tarifair voorstel 2012-2015, dat door Elia op 30 juni 2011 werd ingediend en op 13 december 2011 werd aangepast.

Op 8 januari 2012 werd de bevoegdheid van de Koning om de tariefmethodologieën te bepalen, opgeheven door de nieuwe Elektriciteitswet. Die verantwoordelijkheid werd aan de federale regulator toevertrouwd overeenkomstig de wettelijk voorziene procedures en richtlijnen.

Op 28 maart 2013 heeft de CREG de tariefmethode van 24/11/2011 gewijzigd na raadpleging van de marktpartijen, rekening houdend met de ontwikkelingen in de wetgeving (met name de publicatie van de nieuwe elektriciteitswet van 8 januari 2012, die de bepalingen van het derde pakket Europese energierichtlijnen in Belgisch recht omzet) en met het arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 6 februari 2013 (dat de eerdere beslissing tot goedkeuring van de transmissietarieven voor de periode 2012-2015 vernietigde). Het Directiecomité van de CREG heeft op 16 mei 2013 het bijgestuurde tariefvoorstel voor de periode 2012-2015 goedgekeurd dat Elia had ingediend op basis van deze aangepaste methode.

Tariefreglementering van toepassing in België

Het grootste deel van de inkomsten van Elia als beheerder van netten met een transmissiefunctie (het transmissienet en de lokale en gewestelijke transmissienetten in België) is afkomstig van de gereguleerde tarieven die Elia aanrekent voor het gebruik van deze netten (tariefinkomsten) en die op voorhand door de CREG worden goedgekeurd. Op 1 januari 2008 trad een gereguleerd tariefmechanisme in werking, waarbij de goedgekeurde tarieven gelden voor periodes van vier jaar, behoudens uitzonderlijke omstandigheden. De tariefmethodologie die eind 2011 door de CREG werd opgesteld heeft dit punt niet veranderd. Het jaar 2012 was dus het eerste jaar van de tweede vierjarige regulatoire periode.

Het tariefmechanisme is gebaseerd op de boekhouding volgens de Belgische boekhoudkundige regels (Be GAAP). De tarieven worden vastgesteld op basis van gebudgetteerde kosten, verminderd met een aantal niet-tarifaire opbrengsten. Deze kosten worden vervolgens gedeeld op basis van een raming van de elektriciteitsvolumes die van het net worden afgenomen en, voor sommige voor de eerste keer, de in het net geïnjecteerde elektriciteit, overeenkomstig de bepalingen van de voorlopige tariefmethodologie die door de CREG is opgesteld.

Eén van de kosten waarmee rekening wordt gehouden, is de geraamde waarde van de toegestane billijke vergoeding en de verwachte waarde van de verschillende kostencategorieën, waaronder de kosten waarop geen factor voor de verbetering van de productiviteit wordt toegepast ("kosten van groep 1" die leiden tot saldi die aan de totale opbrengsten van een toekomstige reguleringsperiode worden toegewezen) en kosten waarop wel een factor voor de verbetering van de productiviteit wordt toegepast ("kosten van groep 2" die bij afwijkingen van de budgetten leiden tot een verhoging of een vermindering van de brutowinst).

Billijke vergoeding

De billijke vergoeding is het rendement van het kapitaal dat in het net werd geïnvesteerd. Deze vergoeding is gebaseerd op de gemiddelde jaarlijkse waarde van het gereguleerd actief (Regulated Asset Base - RAB), die jaarlijks wordt berekend, rekening houdend met onder andere nieuwe investeringen, desinvesteringen, afschrijvingen en wijzigingen van de behoefte aan bedrijfskapitaal.

Sinds 1 januari 2012 wordt de billijke vergoeding aan de hand van de volgende formule berekend. Daarbij wordt aangenomen dat het geconsolideerde eigen vermogen meer dan 33% van de gemiddelde waarde van het gereguleerd actief vertegenwoordigt, zoals thans het geval is:

- A: $[33\% \times \text{gemiddelde RAB} \times ((\text{OLO } n) + (\text{bèta} \times \text{risicopremie}))]$ plus
- B: $[(S - 33\%) \times \text{gemiddelde RAB} \times (\text{OLO } n + 70 \text{ basispunten})]$ waarbij:
- OLO n = de rentevoet van Belgische lineaire obligaties op 10 jaar, voor het betrokken jaar;
- S = geconsolideerd eigen vermogen/RAB, volgens de Belgische boekhoudnormen (BE GAAP);
- de bètafactor zal op termijn berekend worden over een periode van 7 jaar vergeleken met de BEL20-index. De waarde van het product van de parameter bèta en de risicopremie kan niet lager zijn dan 0,7.

Deel A

Het vergoedingspercentage (in %) zoals vastgesteld door de CREG voor het jaar "n" is gelijk aan de som van de risicoloze rentevoet, dit wil zeggen het gemiddelde percentage van de Belgische lineaire obligaties op 10 jaar, en een premie voor het risico van de aandelenmarkt, gewogen door de toepasselijke bètafactor.

De tariefregelgeving stelt de risicopremie vast op 3,5%. De toepasselijke bètafactor wordt berekend op basis van de bèta van Elia, vergeleken met de BEL20-index, over een periode van 7 jaar. De CREG beveelt een ratio van eigen vermogen tot de waarde van het gereguleerd actief aan die zo dicht mogelijk 33% benadert; Deze referentieratio van 33% wordt toegepast op de gemiddelde waarde van het gereguleerde actief (RAB) van Elia om het referentie-eigenvermogen van Elia te bepalen.

Deel B

Indien het effectieve gemiddelde eigen vermogen van Elia hoger is dan het referentie-eigenvermogen, dan wordt het surplus vergoed tegen een verminderd percentage, dat berekend wordt door toepassing van de formule $[(\text{OLO } n + 70 \text{ basispunten})]$.

Kosten van klasse 1

De kosten waarop geen factor voor de verbetering van de productiviteit en de efficiëntie wordt toegepast ("kosten van groep 1") maken integraal deel uit van de kosten die in aanmerking komen om de tarieven vast te stellen. De tarieven worden vastgelegd op basis van de geraamde waarden voor deze kosten. De tarieven worden vastgelegd op basis van de geraamde waarden voor deze kosten.

Anderzijds zullen de saldi (positief of negatief) - het verschil tussen de werkelijke kosten en de gebudgetteerde kosten - ex post worden vastgesteld en in principe toegewezen aan de totale opbrengsten van een toekomstige reguleringsperiode.

Kosten van klasse 2

De kosten van groep 2 zijn onderworpen aan een aanmoedigingsmechanisme vanuit de regelgeving. Dit betekent dat deze kosten onderworpen zijn aan de toepassing van een factor voor de verbetering van de productiviteit en de efficiëntie. Deze factor geeft de inspanningen weer die Elia dient te leveren om dergelijke kosten te beheersen: de toegestane kosten die voor het uitwerken van de tarieven worden gebruikt, worden vastgelegd na toepassing van deze factor. Voor de periode 2012-2015 werd de productiviteitsgroei voor 2012 vastgelegd op € 10 miljoen. De afwijkingen met betrekking tot de kosten van groep 2 (positief of negatief), d.w.z. het verschil - ex post vastgesteld - tussen de werkelijke kosten en de gebudgetteerde kosten, worden van de brutowinst afgetrokken of eraan toegevoegd.

Stimulans voor het realiseren van vervangingsinvesteringen

De CREG heeft een stimulans ingevoerd om te verzekeren dat de nodige investeringen om de kwaliteit van de dienstverlening van de netbeheerder op peil te houden op gepaste wijze en tijdig worden uitgevoerd. Indien het bedrag van de reële investeringen van het jaar meer bedragen dan 90% van het referentiebudget van de betrokken investeringen, wordt een bijkomende brutowinst ter waarde van dit surplus toegekend aan de netbeheerder. Dit bedrag is beperkt tot 10% van het referentie-investeringsbudget. Het is ook onderworpen aan voorwaarden inzake naleving van het individueel budget van elk project.

Toekomstige tariefregelgeving

Zoals reeds vermeld heeft de CREG op 18 december 2014 een nieuw besluit goedgekeurd waarbij de tariefmethodologie wordt vastgelegd die Elia als beheerder van de netten met een transmissiefunctie zal moeten in acht nemen bij het opstellen van zijn tariefvoorstel voor de volgende regulatoire periode die loopt van 1 januari 2016 tot 31 december 2019. In vergelijking met de huidige methodologie bevat dit besluit een tal van aanpassingen die betrekking hebben op de parameters die in aanmerking moeten worden genomen voor het bepalen van de gerechtvaardigde winstmarge alsook voor de invoering van een hele reeks nieuwe stimulansen en voor de tariefstructuur die moet worden aangewend om de verschillende te dekken kosten te verrekenen. Deze elementen zullen vanaf 1 januari 2016 in werking treden.

7.4 Onderzoek en ontwikkeling

De energietransitie wordt vooral aangestuurd door het dreigende risico van de klimaatverandering die niet langer alleen beschouwd wordt als een milieuprobleem, maar ook als een globale bron van verstoring van de samenleving, zowel op sociaal, als op economisch en politiek vlak. De fundamentele wijziging die met de energietransitie gepaard gaat is ook een kans om te groeien en nieuwe waarde te creëren voor bedrijven die erin slagen hun strategie af te stemmen op deze realiteit.

Het nieuwe departement 'Elia Group Strategy & Innovation' legde in 2014 de fundamenten van een strategie om gedeelde waarde te creëren die gebaseerd is op deze bevinding.

De Elia groep heeft de ambitie om een sleutelrol te spelen in de gezamenlijke uitbouw van het energiesysteem van de toekomst. Hieraan kunnen meewerken en bijdragen is essentieel voor het succes van Elia op lange termijn. Maatschappelijke waarde creëren, betekent financiële waarde creëren, want financieel succes is niet los te zien van de manier waarop de onderneming de maatschappelijke uitdagingen aangaat. Met deze strategie wil Elia meer zijn dan een netbeheerder en een speler worden in deze energietransitie. Elia streeft ernaar om producten en diensten te ontwikkelen die bijdragen aan de energietransitie naar een emissiearme economie

Het beheer van het elektriciteitssysteem wordt steeds complexer en dit systeem moet ook flexibeler worden om het groeiend aandeel van de hernieuwbare energiebronnen te integreren. Daarom moeten we absoluut op zoek gaan naar nieuwe en flexibele oplossingen.

Een innovatieve aanpak verankerd in de Groepsstrategie

De Elia groep steunt op een innovatieve aanpak. Er werden vier pijlers vastgelegd:

- de innovatieprocessen die ervoor zorgen dat de innovatieve ideeën bedacht door de experts en externe partners worden omgevormd tot innovatieve projecten;
- het beheer van de projectportfolio om een gepaste governance te voorzien die de projecten goedkeurt en opvolgt;
- de aanzet tot een innovatiecultuur binnen de Elia groep zelf om iedereen voor te bereiden op de overgang naar een steeds competitievere en complexere omgeving;
- het efficiënt beheer van onze samenwerkingen en partnerschappen om ons net te versterken met de andere netbeheerders (distributie, transmissie), de constructeurs, maar ook met de nieuwe actoren en bedrijven die opduiken in de energiesector. Interne networking is ook een belangrijke motor om de innovatie voort te stuwen en de kennisuitwisseling te bevorderen.

Deze aanpak zal in 2015 toegepast worden op lokaal niveau (Elia en 50Hertz) en binnen de Groep.

Meer informatie is beschikbaar op www.elia.be.

8 BIJKANTOREN

De onderneming heeft geen bijkantoren in België of in het buitenland.

9 JAARREKENING

Zie bijlage.

10 VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

Zie bijlage.